

JUBILÆUMSSKRIFT

1955 - 1995

Indhold:

Kolind Centralskole fylder 40 år i 1995	3
K.C. har formeret sig ved knop-skydning	4
Fra førstelærer til skoleinspektør	5
Fra Krarup til K. C.	8
Timetal - før og nu!	10
Vigtige „skole“-årstal	11
Ansatte gennem årene.	11
Fra forskole til centralskole	12
Skole?	13
En ansættelse i 1962	15
En tradition grundlægges	16
"Den nye skole var som et eventyr"	18
"Husker du din skoletid?"	20
Brudstykker fra en "gammel" elevs dagbog	23
"Rigtig" lejrskole	25
Før "Jerntæppet" faldt	26
Lokaleændringer	26
KC's familiealbum	27
Noget om traditioner og "ånd"	28
De kan selv i Kolind	31
En beretning fra min tid i børnehaveklassen	34
SFO	35
Historiske "klip"	36
Kolind Centralskole 40 år!! - og hvad så?	37
Efterskrift	38
Tak	38
Sponsorer	39

Redaktion:

Bente Bahn, Birgitte Høy, Inger Dalsgaard,
Lars Broe, Søren Krause, Bent Møller Pedersen

Sats og tryk:

Forlaget Freka
Vagtelvej 33 · 8560 Kolind · Tlf. 86 39 16 03

Kolind Centralskole fylder 40 år i 1995 - et jubilæum med udfordringer til fremtiden

Af skoleinspektør Poul Møller

Kolind Centralskole fylder 40 år her i 1995. Det synes vi, der arbejder på skolen idag og den siddende skolebestyrelse, kunne være sjovt at fejre. Den 1. december 1955 blev Kolind Skole indviet. Det er derfor på denne dag, at vi fejrer fødselsdagen. Dette gør vi naturligvis sammen med skolebørnene anno 1995 og herudover ved at invitere skolens venner gennem de 40 år på skolen.

Folkeskolen har gennem de sidste 5 år været udsat for mange store og radikale ændringer, som har betydet en helt ny skoletænkning. I mange år har skolen haft en kurs, der blev lagt af Folketinget og kun i ringe grad kunne præges lokalt. Samtidig var rollefordelingen i skolen klart afgrænset: Læreren underviste børnene i deres fag og børnene kom i skole med besked hjemmefra om at skulle lære noget. Dagligdagen i hjemmet har i de sidste 20 år ændret sig meget. Vi havde mere tid sammen med vore forældre, da vi var børn. Far og mor var måske ligefrem hjemme, når skoledagen var slut. Der var også et anderledes forhold imellem børn og forældre og imellem lærer og børn. Der var tale om en anden slags respekt end den, vi omgiver os med idag.

Jeg vil ikke her idyllisere den opdragelse og den skoletid, der hørte fortiden til; men tydeliggøre, at det er svært at sammenligne skolen i f. eks. 60'erne og den vi kender idag. Bygningerne er de samme; men den levende del af skolemiljøet er ganske anderledes. Men jeg ved, at vi faktisk allesammen sammenligner eller tager udgangspunkt i vores egen skoletid og barndom iøvrigt, når vi selv bliver forældre. Og det er vanskeligt og kan give forståelsesproblemer skole og hjem imellem.

Forleden var skolens kontaktforældre samlet. De fandt ud af, at de bedste ting ved deres egen skoletid, svarer til de forventninger og ambitioner, der er indeholdt i den nye skolelov, der trådte i kraft sidste år.

Skoleloven fra 1994 ændrer på en række principper for skolearbejdet. Først og fremmest er skolen anno 1995 udelte - børnene deles ikke op efter evner. Sammenfattende kan man vel sige, at loven iøvrigt præges af et humanistisk menneskesyn, hvor lærere og børn er ligeværdige partnere. Desuden gøres der op med enelæreren, idet alle elever skal undervises udfra et teamsamarbejde, som klassens eller årgangens lærere udgør.

Skoleloven stiller meget store krav til det at være lærer eller pædagog på skolen idag og udefra vokser kravene til os, idet ny teknologi, nye undervisningsformer, nye læseplaner for alle fag og et åbent Europa altsammen er ting vi skal forholde os til. Indefra møder vi dagligt 440 dejlige børn, der lever et travlt liv, hvor de kun i meget få timer om ugen er sammen med deres forældre om en fælles ting. Og så er de vant til elektroniske hjælpemidler og TV-mediet. Generelt er vores børn lidt rastløse, så der skal hele tiden ske noget omkring dem. Samtidig er vi forældre anno 1995 meget mere kritiske og vi stiller også større krav til skolen end tidligere.

Kolind Centralskole er måske udadtil den samme skole som før. Vi holder f. eks. stadig skolefest og dimissionsfest som før - traditioner der er værd at fastholde. Men indadtil ændres skolen dag for dag. Den ændres af skolebørnene og de, der arbejder her. Jeg kan godt love, at vi gør alt hvad vi kan, for at være den bedste skole I kan få øje på. Jeg er stolt af og glad for at arbejde på Kolind Centralskole, som jeg også håber og tror på, at resten af personalet er det.

Men mit største håb er, at alle vores skolebørn springer ud af sengen hver morgen og glæder sig til at komme i skole. Hvis det håb skal efterleves, stiller det store krav til både skole og hjem. Udfordringer kommer vi ikke til at mangle - henimod næste jubilæum.

K.C. har formeret sig ved knop-skydning

Det var slet ikke tanken at bygge skole på Bugtrupvej, men blot en gymnastiksal for kommunens ungdom - en erstatning for forsamlingshuset, der blev revet ned under krigen.

Gymnastiksalen blev påbegyndt i 1952 og stod færdig året efter.

I 1954 var tanken om alligevel at bygge skole modnet til planer, og man begyndte med grundstensnedlæggelse den 5. november 1954. Der blev samtidig indmuret et brev. På dyrehud - for at det kunne holde sig - havde man skrevet om optakten til byggeriet, hvem der var håndværkere på byggeriet, og hvem der sad i sogneråd og skolekommission.

Brevet slutter med følgende 2 vers:

*Kundskabs fader, visdoms væld,
til vor gerning giv os held.
Hvad her plantes, lad det lykkes,
hvad her grundes, lad det bygges
på den rette hjørneste.*

*Lad en slægt opfostres her,
sund og flink til livets færd,
som kan vogte, som kan hædre
arven fra de høje fædre
Danmarks sprog og Danmarks navn.*

Dokumentet er indmuret i hjørnet hvor gymnastiksalen mødes med klassefløjen, ved døren som på det tidspunkt var hovedindgangen.

I 1955 var første afdeling færdig til brug med 5 klasselokaler, et ungdomslokale, skolekøkken, sløjdelokale, læsestue og inspektørbolig. Sidste skoledag i den gamle skole i Gl. Kolind var den 2. december 1955.

Selve indvielsen af den nye skole fandt sted den 1. december. Så var man klar til at modtage 200 elever og fem lærere.

Kravene til skolen voksede, og i efteråret 1960 begyndte en ny udvidelse.

Pladsen var efterhånden også blevet for trang. Man måtte i en periode fra 1959 til 1963 bl. a. undervise i omklædningsrummet og leje sig ind med en klasse hos Landboforeningen på Bugtrupvej.

Denne gang skulle skolen være „færdig“ - og det blev den med sine nu 17 klasselokaler og en ny stor gymnastiksal, fysiklokale, biologilokale og en meget smuk aula.

Indvielsen fandt sted 10. august 1963.

„Færdig“ blev man dog ikke, hvilket kan ses af en ny udbygning, som kom til i 1975 med fælles skole- og folkebibliotek, administration, gruppe- rum, fællesrummet og 8 klasselokaler samlet herom.

I 1985 blev den foreløbig sidste „knop“ føjet til. Faglokalerne på første etage kunne efterhånden ikke opfylde lovens krav, så der måtte bygges nye faglokaler nede på jorden.

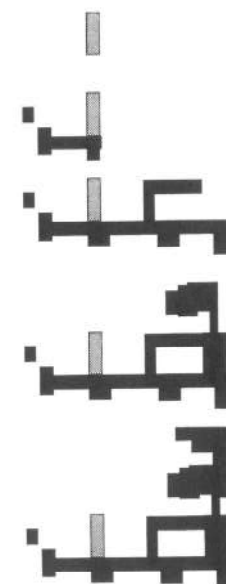
1953

1955

1963

1975

1985

Fra førstelærer til skoleinspektør ... om et liv på Kolind skole

Fru Jacobsen tager beredvilligt imod, da jeg ringer på, selvom hun ikke ved, hvem jeg er, eller hvad jeg vil.

Da hun får at vide, at vi gerne vil fortælle hendes og hendes mands historie, fordi de er en vigtig del af skolens historie bliver tre kæmpestore scrapbøger fundet frem. Fru Jacobsen har heldigvis gemt alle avisudklip, breve og papirer fra deres lange og spændende liv, og historien er nedskrevet til børn og børnebørn.

Jeg får lov at låne dem med mig. At dykke ned i dem, er som at dykke ned i en anden verden.

Hr. Jacobsen var Kolind Centralskoles første skoleinspektør, fru Jacobsen var kvinden, der stod bag og spillede en vigtig rolle. Men inden de nåede dertil, måtte de "gå så gruelig meget igennem".

Hr. og fru Jacobsen er begge sønderjyder. Da de møder hinanden, er han kommis. Det er et job, han aldrig har været glad for, men i hans barndomshjem var der ikke råd til at læse, selvom han allerede dengang brændende ønskede at blive lærer.

Efter at de har kendt hinanden et par år beslutter de sig for at rejse til København, for at han kan læse på KFUM's lærerseminarium. De opgiver en lille forretning, som de har, for at han kan få sin drøm opfyldt. De har ingen penge, og der findes ikke offentlig hjælp, men netop derfor vælger de København, for der er det muligt at gemme sig i mængden. Der kan man gå klædt, spise og leve, som man har penge til. Begge hans forældre er døde, og hendes er stadig økonomisk mærkede af 1. Verdenskrig, så de må klare sig selv.

Han kommer ind på seminariet og ved siden af det arbejder han som natportier på et hotel. Arbejdstiden er fra ni aften til syv morgen, så fra hotellet er det direkte til seminariet. Inden han møder igen om aftenen, skal han både læse og sove. Hun tager alt det arbejde, hun kan få. Hun er bl.a. stuepige og kokekone på et andet hotel.

Inden seminarietiden er omme, har de tre børn, men økonomien og helbredet rækker ikke til, at de kan beholde dem hos sig. Børnene kommer i pleje og på børnehjem.

Hr. Jacobsen bliver lærer i 1933, hvor arbejdsløsheden er på sit højeste. Efter en kort tid i Sønderjylland, kommer de først til Marie Magdalene så til Pindstrup skole inden de i 1938 kommer til Kolind skole, hvor hr. Jacobsen ansættes som førstelærer. Det er på den tid en to-klasset skole med to lærere, hr. Jacobsen og hr. Malfeld, og godt 100 børn.

De to familier bor også på skolen. Fru Jacobsen mindes de år som den bedste tid. Efter alle de år med slid og slæb er familien, der nu er vokset til fire børn, blevet samlet. De har en fast indtægt, tjenestebolig og hendes mand har fået det job, han drømte om. Tjenesteboligen er et næsten nyt hus med centralvarme, toilet og badeværelse. Selvom de to familier bor tæt, foregår det gnidningsløst. Malfeld skal holde Jacobsens fire børn ud, og Jacobsen skal leve med Malfelds kæmpestore hund og en hane, der galer hele tiden. I udhusene holder begge familier grise, som slagtes

til jul, og i haven dyrker de grøntsager til eget brug, så der er ingen nød.

Krigen kommer til Kolind

Selvom der er centralvarme, er det umuligt at varme skolen op under krigen. Man kan ikke få kul eller koks, så der fyres med brunkul og tørv fra Pindstrup Mose. For at der kan være varmt, når børnene møder, må den ældste af drengene op hver morgen klokken seks og tænde op.

Ved slutningen af krigen bliver skolen inddraget til tyske flygtninge. I det ene klasseværelse installeres køjer, i det andet spiser og opholder flygtningene sig. Fru Jacobsen mener, at der opholder sig mere end hundrede flygtninge på skolen. Der er bevæbnet vagt døgnet rundt, og de må ikke have omgang med dem. Undervisningen skal aflyses, men hr. Jacobsen flytter den blot ind i deres egen stue. Ingen må vide det, heller ikke skolekommissionen, så børnene skal benytte en bagdør.

Forbudet mod at have omgang med flygtningene bliver heller ikke overholdt. Bageren kom hver aften i mørkningen med brød og fru Jacobsen, der talte tysk, gik til flygtningene med det. Som hun siger: "Vi var jo ikke fjender, og fredsbudskabet sad vi og hørte sammen inde i stuen, både flygtningene, de tyske soldater og os selv. Alle var lige lykkelige for budskabet."

Nye tider - nye skoler

Da hr. og fru Jacobsen blev ansat ved Kolind skole i 1938, fik de at vide, at der skulle bygges en ny skole, men først i 1953 besluttedes det endeligt.

I mellemtiden lejer skolen et ekstra lokale i byen og ansætter en ny lærerinde. I disse år bliver fru Jacobsen også ansat som håndgerningslærerinde. Det er ikke noget, hun har særlig lyst til, men da der "snart" skal bygges en ny skole indvilger hun. Hun kommer til at undervise i ca. 10 år. Derudover arbejder fru Jacobsen fuldtids som ulønnet kontordame. Det er ikke et job, der regnes med, men der er nok at se til. Skolens eneste telefon befinder sig i deres hjem, så hun er en central

person. Når bønderne ringer for at hyre nogle børn til roearbejde, eller når forældre ringer og beder deres børn fri fra skole, så er det hende, der tager affære. "Jeg kunne jo ikke give børnene fri, så jeg sagde, at nu skulle jeg lige spørge. Så lod jeg røret ligge lidt, tog det igen og sagde at det var i orden" siger fru Jacobsen og ler af forholdene dengang.

Grundstensnedlæggelse

Den 5. november 1954 er der grundstensnedlæggelse til den nye skole. Der indmures tre sten, en af sognerådsformanden, en af sognepræsten, og den tredje af hr. Jacobsen, der stadig har titel af førstelærer. Han ønsker "at lærerne måtte få glæde og held i arbejdet, og at børnene måtte værdsætte og betragte skolen som deres."

Skolen står færdig den 1. december 1955, men allerede fra begyndelsen er den for lille. Den er bygget som en syv-klasset skole til børnene fra Kolind, Ebdrup og Skarresø kommuner, men udvides snart med realskole, og fra Nødager skole flyttes 5., 6. og 7. klasse også til Kolind.

Skoleomlægningen betyder også at flere elever får længere til skole. Der oprettes skolebusser, for de der bor længst væk, men eleverne tættene på, blandt andet Nødager, får stillet cykler til deres rådighed.

På den nye skole bliver der bygget et børnebibliotek, men det kniber med bøger. Der er store huller på reolerne. På et forældremøde foreslås det, at der i klasserne opstilles sparebøsser, "så eleverne kan ofre en ti- eller 25- øre, når de har lyst dertil."

'Kundskabens alter' indvies

Skolen er de første ti år under næsten konstant om- og tilbygning. Elevtallet bliver mere end fordoblet i denne periode, så der i 1965 er 470 børn mod ca. 200 ved indvielsen.

Ved den nye indvielse af centralskolen i 1963 svinger Randers Amtssavis sig op til at beskrive skolen som "et kundskabens alter, hvor eleverne kan blive åndeligt udrustet til at gå ud i livet og gøre deres indsats".

1955-1965 -var tiåret hvor:

- Kolind Centralskole indvies.
- Elvis Presley er „King of Rock'n-Roll“.
- Lærere bærer hvid skjorte - og slips. „Lærerinder“ - kjole eller nederdel.

Fra Krarup til K. C.

Det havde ikke været uden sværds slag, at få skolerne sammenlagt. Også dengang diskuterede man problemerne ved skolenedlæggelser over for "stordriftsfordele". Stordriftsfordelene bestod blandt andet i, at der blev oprettet faglokaler, og lærerstaben blev udvidet. Mange lærere var mere fleksible og kunne dække bredere end på de forhenværende en-lærerskoler.

Af andre smånotitser, som man kan læse i avisen i dagene omkring denne indvielse, fremgår det, at det "på et menighedsrådsmøde er blevet vedtaget, at ti bænke i Kolind kirke skal have skumgummisæder" og "i denne uge opsættes der vejskilte i Kolind". Det er en by i udvikling.

Fra skoleleder til inspektør

Hr. og fru Jacobsen flytter med til den nye skole. Først er han skoleleder, men i 1960 ændres titlen til inspektør. De flytter ind i en ny embedsbolig, der bygges ved skolen, den der i dag rummer børnehaveklasserne.

Fru Jacobsen fortsætter sit ulønnede arbejde på den nye skole. Derudover bliver hun i eksamensperioden ansat som eksamensvagt. Timelønnen er 4,75 kr. En timeløn, hun kan regne med, den blev aldrig reguleret.

I fru Jacobsens scrapbøger er det hr. Jacobsen, der er hovedpersonen, men man fornemmer tyde-

ligt, at hun har stået bag og har haft en meget vigtig rolle. En rolle hun har haft, siden de boede i København, hvor hendes slid og slæb var med til at studierne kunne lade sig gøre og indtil 1968, hvor hr. Jacobsen gik på pension.

Hr. Jacobsen døde i 1973, så deres fælles otium blev ikke så langt, som de havde håbet. Fru Jacobsen er i dag 87 år, det kniber hende at gå, men ellers er hun frisk. Hun bor stadig i eget hus og klarer sig selv. Hukommelsen fejler ikke noget, og når vi sidder og snakker vælger minderne frem, og hun vil gerne fortælle om deres spændende liv.

De oplevede den periode, hvor udviklingen og forandringerne tog fart. Fra dengang, hvor Kolind skole havde to lærere til det blev en centralskole med 32 lærere. Når fru Jacobsen sidder og tænker tilbage, mindes hun tiden på den gamle skole som den bedste. På den lille skole boede de lige midt i det hele, og hun havde børnene tættere på. Sammenholdet mellem lærerne på de mange omegnsskoler var godt. På nogle skoler var der kun en lærer, andre var større. Hver jul holdt de julefrokost for alle lærere og ægtefæller. De kunne være op mod hundrede, der mødtes. De sang, spillede små skuespil og læste op for hinanden. Den slags blev sværere på den nye skole, fordi den blev større og de fik mere travlt.

Interview med
tidligere skoleinspektør J.A. Dybdal

Fortæl om dit virke i Kolind skoledistrikt !

Efter at have været lærer på Nykøbing Mors i to år, kom jeg til Krarup Skole den 1. april 1955 som førstelærer. Det var en 4-klasse skole, hvor børnene kun gik i skole hveranden dag. Vi var to lærere, som hver underviste 36 timer om ugen, derudover havde vi fire overtimer hver, så reelt underviste vi i 40 timer om ugen.

Foruden skolen i Krarup var der i det nuværende skoledistrikt skoler i Nødager, Pederstrup, Kolind, Ebdrup og Mesballe.

Da der i 1959 blev indgået skoleforbund mellem Kolind og Nødager kommuner, flyttede jeg til Kolind Centralskole. Det var en spændende udfordring at komme fra en skole med kun to lærere til en skole med 12 - 13 lærere og mange flere børn.

I 1965 blev jeg udnævnt til viceskoleinspektør. 1. januar 1969 blev jeg ansat som skoleinspektør, og i 1970 blev jeg ved kommunesammenlægningen ledende skoleinspektør. Dette job søgte jeg dog om fritagelse for i midten af firserne, da jeg gerne ville koncentrere mig om mit egentlige virke som skoleinspektør.

I 1992 følte jeg, at jeg havde aftjent min værnepligt inden for skolevæsenet, søgte min afsked og nyder nu mit otium.

Var der problemer ved sammenlægningen af de små skoler ?

Ja, der var enormt meget modstand - sådan vil det altid være, når man tager noget fra små bysamfund, men folk accepterede det nu ret hurtigt. Man må huske på, at selv om der var indført

en ny skolelov i 1937, kom den aldrig til at gælde ude i landkommunerne.

Hvornår startede de første elever fra Bauneskolen i Kolind, og hvornår fik vi overbygning ?

Bauneskolen kom med ved kommunesammenlægningen i 1970 ved kommunesammenlægningen.

I 1959 startede det første hold overbygningselever her på skolen. Overbygningen startede egentlig som præliminærklasser, men vi fik en overgangsordning, så eleverne ikke skulle opgive fuldt pensum til eksamen, men kunne "nøjes" med det sidste års pensum som til realeksamen.

Hvordan har "vores" børn forandret/udviklet sig gennem årene ?

Børn er anderledes i dag, måske på grund af alle de indtryk, de får fra TV, video osv. De er heller ikke så meget hjemme som før i tiden.

Men hovedparten af forældrene i dag er meget interesserede i deres børns skolegang, nok mere end før i tiden, hvor forældre ikke havde stor kontakt med skolen.

1955-1965 - var tiåret hvor:

- ➔ De første knallerter („røvs-kubere“) udviklede sig til to-gears Diesella og N.S.U.
- ➔ Dansk musik = Gustav Winckler, Raquel Rastenni og Grethe Klitgård var sagen.
- ➔ T.V. apparater blev almindelige i de fleste danske hjem - de fleste kun sort/hvid.

Disciplinærmidler gennem årene ?

Ja, før i tiden havde vi jo spanskrøret, det har jeg dog aldrig brugt. Men vi har måttet bortvise elever en eller flere dage, eller overflytte dem til anden skole. Derudover er der jo eftersidninger, som vist ikke er så meget brugt mere.

Jeg oplevede også nogle gange, at elever blev sendt på kontoret både for gode og dårlige ting. Engang kom min datter sammen med en anden elev, og jeg oplevede, at hun tiltalte mig med "De" - det var før, man blev "dus" og på fornavn med lærerne. Det sidste er en udvikling, der er sket i hele samfundet og kan på mange måder anses for at være positiv. Så længe man har et godt forhold elever/lærere/forældre indbyrdes, er det det vigtigste.

Fortæl lidt om traditionerne på Kolind Centralskole!

Skolefesten må nok anses for en af de gode traditioner på skolen. Vi startede i 60'erne efter at skoleforbundet var indgået. Festen blev dengang holdt på Drasbæks Hotel. Først i 70'erne flyttede vi den op på skolen, hvor vi fordelte den over tre gange, torsdag aften, lørdag eftermiddag og aften - og sådan har det været siden! Lærernes julefrokost og sommerafslutning må også betragtes som en god tradition.

Vores bornholmerture og hytteture skal heller ikke glemmes !

KC's ånd ?

Jeg mener, at Kolind Centralskole bliver betragtet som en god, solid, faglig skole, der også har plads til det kreative og sjove. Der hersker en god ånd blandt skolens lærere, elever og forældre.

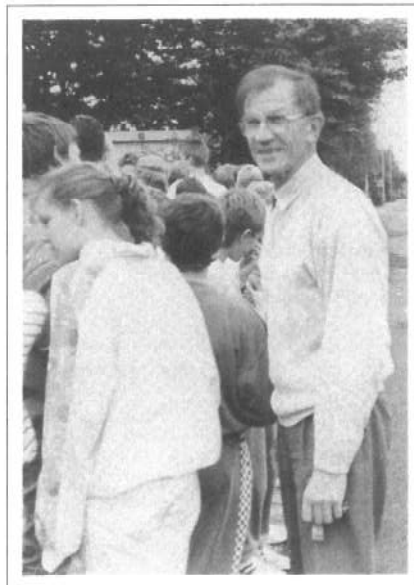
Udflugter før og nu ?

De små skoler havde en udflugt om året; alt efter klassetrin kunne det dreje sig om Vejle, Kolding, Ålborg Zoo og København.

På KC startede vi med også at tage til Ålborg Zoo, Ulstrup Slot og Odense. I slutningen af 60'erne

startede bornholmerturene, dengang for 7. klasse. Victor Larsen drog af sted med det første hold. I slutningen af 70'erne og begyndelsen af 80'erne var der ikke rigtig nogle aktiviteter udover Bornholm. Men i 1976 startede Leo Jacobsen med Sonnenbergturene, og andre fortsatte med at tage 9. eller 10. klasse med til Ungarn, Italien, Sverige, England og Polen.

I midten af 80'erne startede vi også med hytteture for indskoling. Jeg tror, især i dag, hvor børnene er så adspredte, at det er godt for dem at være sammen 1 - 2 døgn. Det giver færre konflikter i dagligdagen.

1955-1965 -var tiåret hvor:

- ➔ Eleverne tiltalte lærerne med „De“ + efternavn.
- ➔ Man rejste sig fra stolen, når der kom voksne ind i klasselokalet.
- ➔ Eleverne stod på række „udenfor“ efter hvert frikvarter, og blev kaldt ind klassevis.

Her er en bedstemor

Grethe gik i skole i 1946 i 4. klasse i Kolind skole.

Her er en mor

Anne gik i skole i 1960 i 4. klasse på Kolind Centralskole.

Her er en datter

Gitte går i skole i dag i 4. klasse på Kolind Centralskole.

Hendes skema så sådan ud:

Dansk	11 timer
Matematik	6 timer
Kristendom	2 timer
Historie	2 timer
Geografi	2 timer
Biologi	2 timer
Gym/idræt	2 timer
Sang/musik	2 timer
Engelsk	
Tegn/form.	2 timer
Håndarbejde,	
Sløjd	3 timer
Natur/teknik	

Hendes skema så sådan ud:

Dansk	10 timer
Matematik	5 timer
Kristendom	2 timer
Historie	1 time
Geografi	2 timer
Biologi	2 timer
Gym/idræt	3 timer
Sang/musik	2 timer
Engelsk	
Tegn/form.	1 time
Håndarbejde,	
Sløjd	2 timer
Natur/teknik	

Hendes skema så sådan ud:

Dansk	8 timer
Matematik	4 timer
Kristendom	1 time
Historie	1 time
Geografi	
Biologi	
Gym/idræt	2 timer
Sang/musik	2 timer
Engelsk	2 timer
Tegn/form.	2 timer
Håndarbejde,	2 timer
Sløjd	
Natur/teknik	1 timer

I alt 25 skematimer om ugen

Timetal før og nu

I alt 34 skematimer om ugen

Skematimerne var i 1946 på 50 mionutter. Grethe fik altså **1700** minutters undervisning om ugen.

I alt 30 skematimer om ugen

Skematimerne var i 1960 på 50 minutter.

Anne fik altså **1500** minutters undervisning om ugen.

Skematimerne er i dag på 45 minutter.

Gitte får kun **1125** minutters undervisning om ugen.

Forskellen i undervisningstid mellem 1960 og 1995 er på 375 min. pr. uge
- **PÅ et år er forskellen 250 timer! -**

Vigtige „skole“-årstal

- 1739 Godsejerne pålægges af oprette skoler.
1814 Skolelov. Der oprettes skoler i Kolind, Ebdrup og Skarresø.
1855 Skolerne i Ebdrup og Skarresø erstattes af en ny skole i Astrup. Der bygges ny skole i Kolind.
1871 Astrup skole nedlægges, og der bygges skoler i Ebdrup og Mesballe.
1937 Ny skolelov.
1953 Gymnastiksalen bygges.
1954 Grundstensnedlæggelse den 5. november.
1955 Skolerne i Mesballe og Ebdrup nedlægges.
1955 Indvielse af Kolind Skole den 1. december.
1958 Ny skolelov.
1959 Skoleforbund mellem Nødager og Kolind. 1. + 2. klasse i Pederstrup, 3. klasse i Nødager, 4. klasse og særundervisning i Krarup, 5.-6.-7. klasserne til Kolind.
1961 Den første realklasse dimitteres med 3 elever.
1962 De små skoler nedlægges.
1963 Indvielse af skoleudvidelse. Skolebuskørsel indføres.
I begyndelsen af 60'erne var der på et tidspunkt over 500 elever og årgange med 3 spor - af og til med op til 32 elever pr. klasse.
1966 Den første 9. klasse dimitteres.
1970 Bauneskolens realklasseelever kommer til Kolind.
1970 Der indføres „lørdagsfri“. På K.C. dog i første omgang kun om sommeren.
1971 Pindstrups overbygningselever kommer til Kolind.
1973 I november starter den første børnehaveklasse.
1975 Ny skolelov.
1975 Lektionslængden ændres fra 50 min. til 45 min.
1975 Indvielse af ny udvidelse.
1985 Indvielse af ny udvidelse den 21. august.
1994 Ny skolelov.

Ansatte gennem årene

(Ka' nok få gamle elever til at mindes!)

Jacobsen, Wammen, Westergaard, Pedersen, Dybdal, hr. og fr. Bøje, hr. og fr. Larsen, Halvgaard, Munk Hansen, frk. Winther, fru Frost, Bloch, fru Mikkelsen, frk. Bjørn, fru Hansen, frk. Ladefoged, Mønsted, hr. og fru Kaltoft, Jespersen, hr. og fru Dyekjær, Kirsten Deleuran, Grethe Bang Jensen, Knud Erik Hansen, Kirsten Hansen, Arne Hansen, hr. og fru Lyngbak-Madsen, Jytte Jensen, Britt Lægsgaard, Birgit Hansen, Helle Thomsen, Dorte Steen, Marianne Kjørbye, Hanne Amby, Jette Villumsen, Suzanne Kvist, Solveig Larsen, Jesper Hviid, Søren Raghner, Jens Lohmann, Karna Dichmann, Lise Jensen, Lise Koppel, Torben Rasmussen, Bodil Bork, Birthe Andersen, Anette Busk, Lisbeth Skytt, Elisabeth Nørgaard, Kirsten Flensbak, Anne Engsig, Søren Hansen, Ide Hansted, Hans Lang-Hansen, hr. og fru Therkildsen, Nils Arnkil, Margit Vestergaard, Susanne Marquarsen, Ole Bønke, Susanne Engelbrecht, Anny Schmidt, Nelly Skammelsen, Kirsten Svendsen, Kirsten Sørensen, Dorthe Aamann-Christensen, Ann Jacobsen, Pia Jacobsen, Kirsten Gad, Lisbeth Graversen.

Alle nuværende ansatte kan besigtiges på vores „stamtræ“ ved kontoret.

Fra forskole til centralskole

*Netop rundet 70 år tager Ruth Winther imod os i den tidligere skole i Nødager, hvor hun nyder sin aktive pensionist-tilværelse.
Det gode humør og den kvikke bemærkning har hun stadig.*

Ruth startede den 1. oktober 1957 som forskolelærerinde ved Nødager skole i den daværende Nødager kommune.

I hendes første 1. klasse var der 7 børn, som hun stadig husker navnene på.

2. klasse (2. og 3. årgang) som havde 13 elever blev undervist i tre timer om formiddagen, 1. klasse havde tre timer om eftermiddagen.

På den anden side af vejen lå „store skole“ (det hvide hus ved kirken). Her undervistes 3. klasse (4.-5. årgang) og 4. klasse (6.-7. årgang). Hertil sendtes forskoleeleverne fra Pederstrup. Lærer Westergaard var førstelærer og der undervistes i seks timer om dagen, men kun hveranden dag.

Ruth havde 36 timer om ugen, og i sommerhalvåret underviste hun derudover de store piger i håndarbejde og gymnastik.

Gymnastikken foregik på legepladsen, på en mark eller på Ruths græsplæne, hvor pigerne var skjult bag en høj hæk.

I tilfælde af dårligt vejr blev eleverne sendt hjem. Legepladsen og dasset lå ved „store skole“, så der var en del løben over vejen. Men heldigvis var trafikken meget begrænset.

Ruth havde en ekstraindtægt, idet hun fik 100 kr. om året for at fyre op i kakkellovnen i skolestuen.

1959 blev et skelsættende år. Der blev indgået

skoleforbund mellem Nødager og Kolind kommuner. Skoleåret blev ændret, således at det fra at begynde i april nu begyndte i august. De store børn blev flyttet til Kolind, og der blev indført årgangsdeling for de små, hvilket betød, at 1. og 2. klasse gik i Pederstrup, 3. klasse i Nødager og 4. klasse og særundervisning var i Krarup. Ruth var hveranden eftermiddag i Pederstrup, hvor hun delte 1. klasse med fru Hansen.

I Krarup Skole havde fru Knudsen al undervisning. Dybdal og Westergaard flyttede til Kolind sammen med 5., 6. og 7. klasse.

Der indførtes skolebuskørsel med Kaj Rasmussen som chauffør. Når Ruth skulle til Pederstrup benyttedes bussen, hvis det da ikke var knallertvejr.

Det var forvirrende skoleforhold. En familie havde f. eks. et barn på hver af de fire skoler. Der blev holdt møde med amtsskolekonsulent Godtfred Petersen for om muligt også at få de små elever til Kolind, men det kom der ikke noget ud af, selv om bl.a. Ruth mente det ville være en fordel for børnene at komme til Kolind så tidligt som muligt.

Først i 1962 blev de små skoler nedlagt. Fru Hansen og fru Knudsen var ikke forpligtet til at flytte med til Kolind, så de fik en aftrædelsesordning, hvorimod Ruth flyttede med. Overgangen fra den lille til den store skole føltes ikke vanskelig, idet hun allerede kendte nogle af lærerne fra Kolind. Hun blev dog nødt til at anskaffe både kørekort og bil.

I Kolind måtte hun føle sig lidt frem. Hun turde bl.a. ikke sige du til alle lærerne. En af de mandlige lærere var dus med de mandlige kolleger, men sagde De til de kvindelige, som dog godt måtte sige du til ham! (Engang sagde hun du til Bloch,

1965-1975 - var tiåret hvor:

- Czekoslovakiet gør oprør mod Sovjet - også dette nedkæmpes.
- Lærerne smed slipset - „lærerinderne“ smed kjolen - tolererede „du“, - og gik i tøj ligesom børnene - Cowboybukser og sweater (gerne islandsk).

som svarede: Hov, hov, hvornår er vi blevet dus!) Jacobsen var også for det meste dus, men ved højtidelige lejligheder sagde han De.

Skiftet til den store skole bekom Ruth vel, idet der her var kolleger, som man kunne udveksle erfaringer med.

Ruth, Ebba Bøje og Ellen Laursen var de første, som begyndte at holde forældremøder. Det var en ukendt aktivitet i Kolind, hvorimod man i de små samfund havde været vant til at snakke med forældrene.

Det forgik ved at forældrene først var sammen i

klassen, senere drak de kaffe i biblioteket, for så parvis at komme til samtale. Det kunne derfor ofte trække ud, og sommetider opgav nogle forældre at komme til samtale.

Udover at lære eleverne nogle basale ting: at kunne stave og skrive pænt, har Ruth gennem alle årene givet børnene nogle faste regler, som skulle overholdes.

- Børn skal vide, hvad de må og ikke må, og der skal stilles krav til dem! - slutter Ruth Winther sin fortælling om et godt skoleliv.

Skole?

- en beretning om begrebet skole og et møde med skolepsykolog Lise Thomsen fra PPR.

Af Lars Broe

Jeg stod tidligt op den 15. november, det var nemlig den dag jeg havde lovet at aflevere et indlæg til jubilæumsskriftet om begrebet **skole**, et passende emne til et 40 års jubilæums-skrift, syntes vi.

Jeg havde bare ikke fået det skrevet, men det kunne vel nås om morgenen, inden jeg vækkede ungerne.

Hurtigt fandt jeg Gyldendals 10 binds leksikon frem, det har tidligere hjulpet mig i lignende situationer. Jeg skulle kunne finde „skole“ lige efter „skoldkopper“ - men det stod der ikke!

Der stod kun noget om skolebespisning, skolehygiejne, skolen for brugskunst, skolepligt, skolefobi og skolepsykologisk kontor. Endelig! Lige inden „Skolithos“, som vist nok var nogle orm, stod der noget om et skolevæsen: se Danmark, stod der. Nej, det ville føre for vidt, de må vide det i Amerika, tænkte jeg og slog op i Encarta 95.

„School“, det stod der. Encarta fortalte en masse om forskellige programmer, som man lavede til forskellige elever i forskellige skoler i USA.

Det var ret nyt for mig, for her i Danmark havde vi da kun et program: en FOLKESKOLE.

Bl. a. stod der noget om programmer for særligt begavede børn og forskellige programmer for børn med nogle vanskeligheder.

Jeg nåede lige at få ungerne i skole og tog så selv af sted. Nu var der kun frikvarteret til at skrive i, og jeg var gårdvagt. Men mellem kl. 10.45 og 11.00 møder jeg i skolegården skolepsykolog Lise Thomsen fra PPR, og jeg huskede Gyldendals Leksikon: Skolepsykologisk kontor - et rådgivende og vejledende organ ved et skolevæsen. Hun kunne hjælpe mig.

„Lise, Kolind Skole fylder 40 år, men hvor gammel er skolen som sådan?“

- Det er ca. 180 år siden, at loven om almueskolen trådte i kraft. Det er 250 år siden at undervisningspligten blev indført, og det er ca. 450 år siden, at skolen blev en offentlig opgave. De første skolepsykologiske kontorer blev oprettet for 60 år siden i København.

„Har vi også specielle programmer for elever med vanskeligheder, som de har i USA?“

- Folkeskolen har altid haft en dobbelt opgave for sine elever. Dels at opdrage, dels at undervise. Skolepsykologien udsprang af folkeskolens hverdag, af de problemer, der først var ignoreret. Gradvist opstod et ønske om at finde acceptable løsninger for den gruppe elever, der deltog i undervisningen med et begrænset resultat.

„Er det den tilpassede undervisning - specialundervisningen?“

- Ja, og specialundervisningen og skolepsykologisk rådgivning hører nøje sammen. Specialundervisningen er **ordineret undervisning**, der som udgangspunkt har en individuel psykologisk udredning af barnets vanskeligheder og de formodede årsager til problemerne.

„Er der også i Danmark forskellige klasser for børn med vanskeligheder?“

- Undervisningen af svært handicappede børn foregik indtil 1980 oftest på specialskoler. I dag er der enighed om det princip, at børn med vanskeligheder i videst muligt omfang bør undervises indenfor normalklassens/-skolens rammer. Som følge deraf må skolepsykologien lægge vægt på at arbejde med problemer omkring normal-

undervisningen, som kan forebygge vanskeligheder hos eleverne. Specialundervisningen er en del af undervisningssystemet og det er den almene undervisnings rummelighed, der er med til at bestemme, hvornår der er behov for særlig hensyntagen og støtte.

„Det virker som om vi også har tjek på programmerne her i Danmark.“

- Ja, skole og skolepsykologien har en lang tradition i dette land. Traditioner er gode. De giver fasthed og sikkerhed og desuden oplevelse af kontinuitet, men hvis traditionerne bliver vaner, låser de en situation fast og kan forhindre en udvikling. Vi skal også kunne bryde traditionerne og overskride grænser og gå nye veje, det vil der være brug for i fremtiden.

„Det lyder som en jubilæumshilsen!“

- Ja, - tillykke med jubilæet og fortsat held og lykke.

Jeg gik hurtigt ind og skrev min nye viden ned, det lød egentligt meget menneskeligt, faktisk som om vi her i Danmark er meget optaget af at give barnet en medmenneskelig og værdig behandling ved mødet med skolen, hvad det så er for et „væsen“.

Malfelds skolestue i Gl. Kolind

En ansættelse i 1962

Vejle, den 26.-6.-1962.
Randers Amts Skoledirektion,
Amtskontoret, Randers.

Undertegnede, seminarieelev Ellen Johanne Nielsen f. 1.-8.-1940, som er elev i afgangsklassen og forventer at blive dimitteret den 20.-12.-1962 på Statens Seminarium for Småbørnslærere i Vejle, tillader sig ærbødigst at søge det ledige småbørnslærerindeembede ved Kolind Centralskole.

Sådan lød indledningen til min ansøgning i 1962.

En dejlig sommerdag kørte jeg i min lille Renault mod Kolind. På lang afstand kunne jeg se den nye flotte skole med de store røde bygninger. Skoleinspektør J. Jacobsen og fru Jacobsen tog imod mig i skoleinspektørboligen (nuværende hus til børnehaveklasserne).

Ved et fint dækket kaffeboard med dejlig hjemmebagt kage forløb første del af ansættelsessamtalen. „Hvor kom jeg fra, og hvem var mine forældre?“ osv. Mine forældre havde som nygifte haft en forpagtning ved siden af skolen i Pindstrup, hvor hr. Jacobsen var førstelærer.

Efter kaffen skulle jeg hilse på skolekommissionsformand, pastor Yde. Hr. Jacobsen fortalte om byens forretninger under køreturen, og oppe på bakken hævdede Kolind Kirke sig over byen.

I pastor Ydes studereværelse fortsatte ansættelsessamtalen. Ved skolen havde man året før haft 2 lærerinder på barselsorlov (6 uger), så nu ville man gerne spare kommunen for den slags udgifter foreløbig. Jeg lovede, at jeg ikke ville gifte mig det første par år. For at holde mit løfte ekstra godt, ventede jeg 5 år med at gifte mig med Ole, og 8 år med at gå på barselsorlov med Christian.

Den 9. juli fik jeg brev fra pastor Yde og skolekommissionen for Kolind-Ebdrup-Skarresø og Nødager kommuner. Jeg var indstillet som nr. 1 til udnævnelse til småbørnslærerinde ved Kolind Centralskole fra 1. januar 1963. (Student Alice Bech Adamsen blev vikar fra august til januar). I

løbet af ferien tog jeg rundt til samtlige skolekommissionsmedlemmer for at sige tak for stillingen.

I ansættelsesbrevet stod der: „Det tilkendegives Dem, at De med trofasthed og nidkærhed skal opfylde de pligter, som denne stilling pålægger Dem, samvittighedsfuldt overholde de for stillingen givne forskrifter og i Deres forhold såvel i som udenfor tjenesten vise Dem værdig til den agtelse og tillid, som Deres stilling kræver“.

Den 7. januar 1963 begyndte jeg min lærergerning på Kolind Centralskole, med 31 timer om ugen samt gårdvagt i den lille skolegård. På skoleårets sidste skoledag kom skolekommission og forældre på besøg. Det var en festdag. Efter overhøringen i klasserne spiste skolekommissionen og lærerne fru Larsens dejlige mad fra skolekøkkenet, og lærerne fik afviklet årets eneste lærermøde - under lærer Wammens ledelse.

Min første månedsløn var 1100 kr. og min lærerbolig lå på Mejerivej.

Her ved Kolind Centralskoles 40 års jubilæum vil jeg gerne sende en kærlig hilsen til alle „MINE BØRN“, forældre og kolleger.

En særlig hilsen sender jeg til alle mine førsteklasse gennem årene.

Til august henter jeg min sidste førsteklasse.

De kærligste hilsener
frøken Nielsen
fru Laursen
Ellen.

En tradition grundlægges

Bornholm, Bornholm, Bornholm.....

Det er med stort vemod og med nostalgiske følelser jeg tænker tilbage på de første „Bornholmer-ture“ - og jeg vil tro, at mange af de „gamle“ elever, der læser dette, vil føle det på samme måde.

Jeg kan ikke huske, om min kone og jeg sammen med daværende lærer Peder Pedersen (senere viceinspektør i Assentoft) var de første, der tog afsted med et hold elever, eller om han havde været på Bornholm med et hold året før.

I hvert fald var det os, min kone og mig, der satte udflugterne i system. Det første kørte vi til Bornholm foregik iøvrigt lidt pudsigt i sommeren 1959, idet lærer Pedersen kun ville arrangere tur for netop den 6. klasse, han var klasselærer for, og ikke for parallelklassen. Den tog jeg mig derfor af. Og resultatet blev, at de to klasser kom afsted med få dages mellemrum og boede forskellige steder på øen. Vi så iøvrigt intet til hinanden under vort ophold derovre.

Selve rejsen til Bornholm var i sig selv lidt af et maratonløb i udholdenhed, og det er det vel stadigvæk, selv om rejsetiden måske er forbedret (forkortet) en del.

Bortset fra det første hold elever i 1959, der kun omhandlede en enkelt klasse, og derfor kun 25-30 elever, så var kvoten som regel 50-60 elever. Enormt store hold, når man tænker tilbage. Når så daværende skoleleder J.J. Jacobsen kun kunne undvære 2 lærere (min kone og mig) til turen, så var der virkelig fuldt op at gøre døgnet rundt, indtil vi var vel hjemme igen. Hvert år allierede vi os derfor med en af børnenes mødre, der tog med på turen som en slags gæstelærer. I dag ville lærerrådet nok have kaldt hele arrangementet uansvarligt, men vi bekymrede os faktisk kun om at være på forkant med eventuelle uheld: hæfteplaster, jod osv. i Falckkassen var selvfølgelig obligatorisk. Dertil kom nål, tråd og sikkerhedsnåle, som vi altid fik brug for.

I god tid fik vi også bestilt en portion søsygetablet, da sejlturen kunne være ret barsk for uvante maver.

16

Ud at se med DSB....

Og så tog vi afsted. Bummeltog til Århus. Omladning til nyt bummeltog, der heldigvis fortsatte helt til Københavns Hovedbanegård. Det var rart at have en forælder til at cirkulere, så vi fik alle med fra den ene perron til den anden. Min kone, Neté, var allerede den gang svagsynet. Vi var i København hen under aften, og her kom besværet anden gang. Alt det store, det fremmede, overvældede i den grad vore små landsbybørn, hvis længste udflugt nogensinde havde været „Friheden“ i Århus.

Hovedstaden.....

I København skulle vi naturligvis i Tivoli, men forinden skulle rygsække, håndtasker og soveposer afleveres til dragerne, der skulle transportere det hele ned til Bornholmerbåden. Det var lidt af en prøvelse: „Har du husket dine penge?“ - „Nej, de ligger i tasken, må jeg få den igen?“ - „Har du husket regnfrakken, hvis det bliver regn?“ - Og når man så havde afleveret sidste sovepose til dragerne, kunne man tælle.

Var de der allesammen, eller skulle vi have et par stafetter rundt i den enorme ankomsthall for at samle et par strejfer op. Det lykkedes altid.

I Tivoli, der har en sideindgang klods op ad Hovedbanegården, kunne vi endelig slippe hele horden løs. Samlingspunkt: Pantomimeteatret (påflugleteatret) ved fontainen klokken 22. Færgen sejler klokken 24. Aftale mødested, hvor én af lærerne altid var at finde osv. - selv gik vi rundt hele aftenen på skift.

Altid var der en ensom lille ulv, der ikke havde nogen at følges med, selv om det var forbudt at gå alene. Hvorfor? - De andre var bare „blevet væk!“

Tivoli er overvældende og meget trættende efter en lang, lang udmattende dag, så længe før kl. 22 var alle forsamlede ved Påflugleteatret.

En nat med 66-bådene.....

Nu er det tid for søsygetabletten. Værsgod, slug den, mens jeg ser på det! - der er vand i fontainen. Og så går turen gennem Københavns nattravle gader mod havnen. En række børn på 200 meters længde. Der er altid nogen, der er trætte og

ikke kan følge med. Oh rædsel, når 60 trætte børn skal over for grønt. København taxachauffør er ikke de mest hensynsfulde. På kajen fik alle så udleveret deres bagage og på skibet blev de enkelte skoler tildelt et område for natten, og snart var alt optaget af soveposer og fnisende børn, på bænke, under bænke, på borde, under borde og overalt på gulvet. Søsygetabletterne gjorde normalt sin virkning, så alt åndede idyl - i hvert fald sidst på natten. At så hele forsamlingen var noget klatøjede, når de blev jaget ud på kajen i Rønne var jo nok søsygetablettens sideeffekt.

Østersøens Perle.....

Bortset fra det første år, hvor vi boede på en bondegårdspension, Møllegården, så har alle eleverne i tiden 1959 til 1970 boet i Sandkås på pension „Kilden“.

Fordelen ved „Kilden“ var den store udenom-plads, hvor ungerne kunne tumle og slås uden at skade hverken andres ting eller sig selv. „Kilden“ var ideel.

Selve turene og de enkelte steder vi besøgte er selvfølgelig et kapitel for sig. Lad mig nævne tingene i flæng. Klipperne ved Rø med „Abegrotten“, Jons Kapel, Åkirke med „tvillingetårnet“, Østerlars Rundkirke, Rønnes keramikfabrikker og lad os endelig ikke glemme Hammershus med sin facinerende historie. „Brændesgårdshaven“ er datidens „Sommerland“ og et kapitel for sig. Her slog man gækken løs og morede sig med robåde og gynger. Adskillige er i tidens løb faldet i vandet, så vi måtte ind på „lageret“ og låne tørt tøj. Værst var det, når luftgyngerne blev brugt til at springe ud fra. Det forårsagede flere gange forstuede ankler og en enkelt gang et brækket ben, som måtte i gips.

Alle elever var meget optaget af Bornholmturen og var ivrige efter at suge indtryk til sig fra det øjeblik de forlod Djursland, til de var hjemme igen.

Der har kun været én uheldig årgang, hvor „alt var ad H. til“, så når bussen gjorde holdt, gad man

end ikke stige ud, med mindre der var en iskiosk i syne.

Om aftenen havde vi en times tid, hvor hver enkelt gjorde nogle notater fra dagens løb og den næste dags program blev gennemgået. Disse hæfter vil jeg tro ligge i skuffen derhjemme hos hver enkelt. Find den frem og se, hvad I har oplevet. Her kan I også se, hvilke lærere der var med.

Hjemturen var naturligvis det modsatte af udturen. Dog var der intet Tivoli-besøg, og turen fra Havnen til København Hovedbanegård var ca. dobbelt så lang som på udturen. Trætheden meldte sig, så ventetiden på Hovedbanegården foregik i regelen sovende i store „dynger“ oven på bagagen. Men når det så endelig var dagen derpå og alle rejse-strabadserne var glemt, så hed det gerne overalt: „Kan du huske, da.....!“

Venlig hilsen til alle
Victor.

1965-1975 -var tiåret hvor:

- ➡ Der blev snakket om, at hash og stoffer kunne blive et problem.
- ➡ Erhardt Jacobsen talte om „indoktrinering“ i skolen
- ➡ The Beatles blev opløst, og i stedet kom Creedence Clearwater Revival, Bee-Gees, Pink Floyd.

"Den nye skole var som et eventyr"

Interview med Jette Rygaard

Jette Rygaard er tidligere elev på Kolind skole. Hun gjorde turen med fra den gamle skole til den nye. Hun beskriver forskellen på de to skoler som at gå fra en tidsalder til en anden. Den gamle skole tilhørte hendes fars tid og den nye hendes datters.

I den gamle skole var der to klasserum og to lærere. Hvert rum var for lille til alle de børn, der skulle "proppes" ind. Børnene blev delt op, så de små børn gik i skole om formiddagen og de større om eftermiddagen. Klassen var indrettet med pulte. Ude i gården var "lokummerne".

Det var i efterkrigstiden, så det var stadig svært at få ordentligt brændsel. De fyrede med tørv i kakkelovnene, som børnene selv hentede ude i brændeskuret.

Faglokaler var et ukendt begreb, al undervisning foregik i klasselokalet. Også gymnastikken. Jette husker, hvordan lærer Malfeld spillede violin til "Haren hist i grøften sad". En skulle være hare, de andre fangere. Alt mens de sang, gik den vilde

jagt rundt i lokalet. På bagsiden af lokummerne var der sat ribber op, men de blev vist aldrig brugt.

Så blev den nye skole indviet. "Det var som et eventyr" siger Jette. Pultene var skiftet ud med borde og stole, så det blev muligt at vippe på stolen. Det var meget forbudt, og meget fristende. Der var store vinduer og lyse klasserum, og så var der de fine noprode vægge. Lokummerne var skiftet ud med træk og slip. Der var en vis ærbødighed over for tingene, så det varede længe, før nogle dristede sig til at skrive på væggene på toiletterne og lignende ting.

Dagligdagen på den nye skole

Der var en streng disciplin. Børnene skulle stille sig op på to rækker i skolegården og vente på, at lærerne kom og hentede dem. I klassen skulle børnene stå bag stolene, indtil de fik lov at sætte sig, og når andre lærere kom ind i klassen, skulle de rejse sig. Det skulle de også når de skulle overhøres.

I hvert frikvarter skulle børnene ud. Sommer og vinter, i regn og sne, samtidig blev vinduerne i klassen åbnet på vid gab for at lufte ud. I skolegården var der intet, men det var en ny fint asfalteret gård. I de første år måtte der ikke tegnes med kridt i den, så hinkeruder kunne de ikke lave. Man tiltalte lærerne med De og efternavn. Da Jette Rygaard kom i 3. real, sagde deres klasselærer, fru Hansen, til dem, at nu kunne de kalde hende Gerda og være dus. Det kunne børnene ikke forlige sig med, nu havde hun været "fru Hansen" i så mange år. De endte dog med at sige du, men Gerda, det blev hun aldrig kaldt.

Nogle enkelte lærere behandlede børnene forskelligt afhængigt af forældrenes sociale status.

Jette erindrer også en elev, der højt skulle stave til "den". Det kunne han ikke. Læreren nedgjorde

1975-1985 -var tiåret hvor:

- ➡ Fodboldlandsholdet deltager i slutrunde i EM i Frankrig.
- I den forbindelse opstår de danske „Rooligans“ - og alle synger med på RE-SEPP-TEN
- ➡ Alle konfirmanders tøjsønske er: Læderjakker - der tilsyneladende ikke måtte tages af.

"Husker du din skoletid?"

eleven foran de andre børn. Det viste sig senere at drengen var ordblind, men det var ikke så kendt på den tid.

Drengene og pigerne var opdelt i forskellige fag. Når drengene havde sløjd, måtte pigerne pænt gå i skolekøkkenet. Om vinteren, når Kolindsund var en stor skøjtebane, og drengene i sløjd lavede hockeystave, var køkkenet ikke populært hos pigerne.

Lærerne

Generelt husker Jette de "gamle" lærere for det gode. Hun kan ikke finde noget at udsætte på sin klasselærer. Hun mener, at det for mange, med et lidt forslidt udtryk, var et kald. Det betød, at de var optagede af deres job, bekymrede sig om børnenes ve og vel og tog sig tid til at snakke med dem. Så på trods af disciplinen, synes hun også, at der var omsorg for børnene. Her nævner Jette også fru Jacobsen. Fru Jacobsen vidste, at hun ikke havde det så godt med eksamen. Jette blev hentet over i inspektørboligen. Her fik hun hældt en masse te i sig, mens fru Jacobsen snakkede og snakkede for at aflede tanker.

Jette havde Børge Halvgaard til matematik. Hun husker endnu, hvordan han om morgenen kom ind og gav dem nogle stykker for. Derefter smækkede han benene op på katederet, tog Jyllands-Posten frem og tændte sig en King's. Over kanten af avisen, kunne han følge med i klassens liv.

I en periode var der også en lærer på skolen, som børnene var meget bange for. Han slog og var utilregnelig. Når de skulle overhøres, var de rystende nervøse og kunne af bare nervøsitet glemme det, de ellers godt vidste. For eksempel kom en dreng til at sige, at en ræv har fjer.

Denne lærer havde fortalt børnene, at han engang havde været så søsyg, at han var ved at springe overbord. Da de skulle til Bornholm med ham, var der flere, der håbede på "god vind".

Så kom Victor

Jette fortæller om den dag efter sommerferien, hvor alle børnene stod linet op udenfor. Ved siden af lærer Dybdal stod en lærer i rød skjorte og "Hawai-slips". Det gjorde stort indtryk. Indtil da havde de kun set lærere i jakkesæt. Han kom nærmest til at indvarsle en ny tid. Der var stadig disciplin i hans timer, men der var mere luft og rum til eleverne. Både Victor Larsen og hans kone Agnete begyndte med at fortælle om sig selv og deres liv. De blev til hele personer og ikke blot "lærere". Mens deres hus på Skolebakken blev sat i stand, boede de i mellemgangen til det, der dengang var skolekøkkenet. Det betød, at når eleverne skulle i skolekøkkenet, skulle de gennem Victor og Agnetes "soveværelse". Det var der nok ikke mange andre, der havde affundet sig med, hverken dengang eller nu.

Skolebøger

Denne tid er før kopimaskinens opfindelse, så der var skolebøger en nødvendighed. Jette mener, at det var en stor fordel. De lærte at omgås bøger, og sætte pris på dem. De krøllede kopiark, der lander i bunden af skoletaskerne i dag, efterlader ikke megen respekt. Der er stor forskel på at bladre i en bog og kigge på billederne og så få en sort fotokopi.

Dengang var bogudleveringen efter sommerferien nærmest et ritual. Flere dage i forvejen skulle der vælges og købes nyt papir. Og selve dagen, hvor de traskede hjem med de nye bøger i tasken, var en stor dag. Hun harcelerede over, at der ikke er flere penge til undervisningsmaterialer og skolen i det hele taget. Børnene er vigtige "råstoffer", og der bør afsættes penge til dem.

Det gælder ikke kun bøgerne. I dag forfalder skolerne også, fordi der ikke er penge til vedligeholdelse. Men når skolerne forfalder, er det ikke kun i det ydre, det sætter sig også spor i børnene. Jette Rygaards egen oplevelse med den nye skole, hvor ingen tegnede på væggene eller lavede "hærværk", kunne tyde på, at hun har ret.

Spørgsmålet har vi stillet til „gamle“ elever, som har gået på K.C. i 60'erne, 70'erne, 80'erne og 90'erne - og selvfølgelig husker de skoletiden.

Vi har spurgt om, hvad de husker bedst, både positivt og negativt, - om der er særlige oplevelser, som er prentet ind i hukommelsen. Har de lært noget, som de siden hen har fået brug for, - hvad der er vigtigst i skolen, - og hvad bør vi på K.C. holde fast i.

Dimittend fra 1961:

„Jeg husker, at vi, der kom fra Ebdrup og Mesballe skoler, blev betegnet som „bønderkarle“ af Kolind-børnene.

Vi gik kun i skole 3 dage om ugen, hvorimod børnene i Kolind havde skolegang hver dag, så de troede, at vi var dummere end dem, men det viste sig, at vi kunne mere end dem.

Jeg husker min samlede skoletid som en god tid. Vi lærte utrolig meget. I Realen var vi kun 3 elever i klassen, så vi blev hørt i hver time hver dag, og da vi jo ikke kunne „gemme“ os, nåede vi i f.eks. matematik op på studenterniveau.

Vi lærte også præcision, - at overholde tider og regler. Dette sammen med en god faglig viden har haft stor betydning i mit senere arbejde.

Også dengang var der udflugter. Ikke til Bornholm men 6.-7. årgang var 3.-8. september 1956 på tur til Sønderborg, Dybbøl og Dannevirke med overnatning på Sønderborg Vandrerhjem.

I 1958 var det meste af skolen på udflugt til Munkbjerg, hvor jeg specielt husker de mange trapper.“

Villy

Dimittend fra 1965:

„Startede i Nødager forskole 1. april 1955, hvor 1. og 2. klasse blev afviklet 6 dage om ugen med samme lærer til alle fag.

20

I 2. kl. kom Frk. Winther til Nødager og hun flyttede med til Kolind, hvor vores egne børn senere havde fornøjelsen af hende.

Det var 2 år med mange gode oplevelser og en meget grundig indlæring af bogstaver og tal. Fra april 1957 til juli 1959 foregik undervisningen i den stråtekte på den anden side af vejen hos lærer Vestergård, som også senere flyttede med til Kolind.

De år husker jeg som meget forvirrede og ikke særlig lærerige.

De fleste elever gad ikke - havde ikke lyst - havde ikke tid (p.g.a. hjemlige pligter).

Meget af tiden gik med at få skæld ud for ting, man ikke havde udført.

Vi var 2 klasser i samme lokale med kun 1 lærer og gik kun i skole hver anden dag (helt fint). Det var en tid med uro og forvirring og en hel del lussinger til følge.

Indlæringen af salmevers, geografi, historie og andet læsestof var uden-adslære, og det var stort set lige meget, om man forstod indholdet eller ej. Vi blev hørt, og kunne man tingene udenad, var det i orden - kunne vi ikke, var der altid en eller anden form for afstraffelse.

Det kunne være at skrive tingene mange gange eller blive hørt næsten hver eneste gang.

August 1959 startede jeg så på den udbyggede Kolind Centralskole i 5. klasse. Hård tur på cykel fra Nødager både sommer og vinter. Det var dengang kun elever fra 1.-5. kl., som kørte i bus.

Der var A og B klasser.

A-klasser var elever fra landet.

B-klasser var bybørn.

Det var dengang meget svært for os „bonderøve“ at blive accepteret blandt elever fra storbyen.

Mange blev mobbet og afstraffet (p.g.a. udseende og tøj), og det var ikke altid lige rart at skulle i skole.

1975-1985 -var tiåret hvor:

- Prisen på en hel flaske snaps er i 1975 kr. 51,00. En cirtronvand koster kr. 1,07.
- Dansk musik er præget af Kim Larsen, Shu-bi dua, Bamses Venner - og „Dansktoppen“.
- „Hajtænder“ - bliver et nyt begreb på de danske veje.

Men det blev samtidig mere spændende i skolen p.g.a. flere fag og flere lærere, som havde deres speciale.

Men det var stadig svært at være elev. Lærerne havde dengang ikke evnen eller viljen til at finde og udnytte gode og dårlige egenskaber hos den enkelte elev. Var en elev først opgivet, var der ikke meget at hente i undervisningen.

August 1962 var igen en tid med meget store forandringer. Mange elever gik ud af skolen efter 7. kl., andre valgte 8. kl.

Jeg og ca. 15 andre valgte Realklassen, og blandingen af land og by var nu en kendsgerning, og efter kort tid gik det også meget fint.

Endelig en tid, hvor man fornemmede kammeratskab og sammenhold i skolen. Jeg synes, undervisningen var meget god og alsidig (dog for lidt almen viden), og alle der havde lyst, evner og vilje kunne virkelig dygtiggøre sig.

Dengang havde vi rigtig gymnastik (4x1 time om ugen): bare fødder - bar overkrop og korte bukser. Det var militærdisciplin efterfulgt af først varmt og derefter koldt brusebad (fy for s....), hvor læreren bestemte farten og styrede hannerne.

Eksamenstiden dengang var meget afskrækkende for mange. Alle som ikke havde virkelig orden i tingene hele året, havde det svært (ingen bøger og andre hjælpemidler måtte bruges, og der var ingen forberedelsestid).

Man trak et spørgsmål og så skulle alt kunne huskes udenad - og man lærte dengang ikke som idag at formulere sig.

Særlige oplevelser i min skoletid:

Oplevelsen i 7. kl. på Bornholm med A+ B-klasserne sammen, var den bedste i hele min skolegang.

Skoledagen:

Når man mødte om morgenen, stillede hver klasse op på række i skolegården og rettede ind som ved militæret. Derefter gik turen til aulaen, hvor rækkerne blev holdt og morgensangen gennemført. Derefter forlod man klassevis aulaen og gik stille og roligt til ens klasseværelse.

Lærerne havde dengang for meget magt. Der blev i de 10 år, jeg gik i skole, uddelt alt for mange og alt for hårde straffe.

Vi blev sat på gangen eller i kroen i lang tid. Vi fik for mange og for hårde lussinger. Vi fik slag med pegepinden, så den knækkede.

Udbytte af skolegangen:

Jeg var bedst til og mest interesseret i fagene regning, matematik, fysik, dansk, sløjd og gymnastik og fik derfor størst udbytte i disse fag og har efter skolegangen haft meget brug for det, jeg har lært. Jeg er uddannet elektriker og havde under min uddannelse på Teknisk Skole stor fordel af min realeksamen. Det er også senere en fordel at kunne følge udviklingen, kunne læse og følge dagspressen og hvad der sker ude i verden, selv regne sin løn og skat ud, lægge budget og få tingene til at hænge sammen."

Niels

Dimittend fra 1976:

"Det var en god tid, hvor vi følte, at der blev taget hånd om os, når der var problemer.

- Undervisningen foregik mere efter lærebogen end i dag. Der var ikke temauger.
- Skole/hjem-samarbejdet var ikke så udbygget, som det siden er blevet.
- Desværre skiftede vi ofte lærere i underskolen. P.g.a. pladsmangel havde vi klasselokale i både pedellejligheden og i lægeværelset.
- Af udflugter kan jeg mindes Bornholmerturen, som ikke var noget særligt, hvorimod lejrskole ved Kolding og Harzen-turen var gode."

Jeanie

Dimittend fra 1986:

"Det jeg husker bedst, er den rigtig gode klasse-lærer, jeg havde fra 3.-10. klasse.

Hun lærte os noget vi har fået brug for siden: En god basisviden i at skrive og tale et ordentligt dansk.

- Negativt: Forsøgte fransk i et år, men det var forgæves.
- Jeg husker dagligdagen som noget med mange mennesker, godt kammeratskab og sammenhold.
- Rigtige idrætsdage med konkurrencer står for

21

mig som nogle gode oplevelser.

- Det vigtigste i skolen er tryghed ved lærerne, både fagligt og personligt.
- Er der noget som KC bør bevare, er det de gode lærere og det gode "kontor", som det godt nok ikke er rart at blive sendt ind på, men som handler retfærdigt, og derfor ikke er "væmmeligt".

Ulrik

Dimittend fra 1993:

"Jeg husker selvfølgelig bedst de store oplevelser: Bornholm, Ungarn og planlægning af skolefest, men desuden at vi fik en grundig oplæring i at læse, skrive og regne. Ja, og så at lave mad og sy. Et godt indslag i dagligdagen var fællesaktiviteter, gæstelærere og foredrag.

Efter et år i en skole i udlandet kan jeg se, at + 'erne ved den danske skole er:

Et godt forhold til lærerne (bl.a. har vi besøgt nogle i deres hjem), klasselærersystemet med en fast lærer gennem mange år, at vi oplæres til at være initiativrige og turde stå frem for en forsamling og sige sin mening."

Malene

Dimittend 1996 og tilflytter til KC:

"Det har ikke været vanskeligt at flytte til KC. Jeg er blevet taget rigtig godt imod og har fra starten følt mig optaget i det gode kammeratskab.

Jeg synes, at KC har mere disciplin - ment positivt - så vi skal nok passe vores arbejde, og lærer dermed mere. Vi har respekt for lærerne.

Af specielle oplevelser kan jeg nævne Intro-turen i starten af 10. kl. og besøget af polakker."

Sacha

Dimittend 1996 og fra Bauneskolen:

"Jeg har været godt tilfreds med at gå på KC. Skole-skiftet var bedre end jeg havde troet. Vi havde hørt nogle skrækhistorier, men de passede ikke.

På Baune kendte vi alle. Det tog lidt tid at lære de andre på KC at kende, så det var godt, at de gamle klassekammerater var med i starten. Den store skole har givet flere udfordringer."

Thomas

Realklassen i 1960

Brudstykker fra en "gammel" elevs dagbog

Erindringer fra 1964-1975.

Erindringer fra en svunden tid kan være svære at få styr på, og ikke mindst når det ligger 20-30 år tilbage!!!

Men alligevel.... når jeg tænker tilbage på skoletiden er mit umiddelbare indtryk at tiden i grundskolen var tryk og varm.

Det jeg husker bedst er:

- * Idrætstimerne
- * Matematiktimerne
- * Frikvartererne
- * Udflugterne

(Tivoli i Århus - Zoologisk Have m.m.)

Når jeg tænker tilbage på idrætstimerne eller gymnastik, som det hed dengang, tænker jeg på, at indholdet i timerne var bygget op omkring gymnastik og ikke så meget på boldspil som idag - og jeg mindes, hvordan timerne forløb med at vi gik ind i gymnastiksalen og stillede op på to snorlige rækker gerne efter størrelse og ellers delte ind til 4 - timen forløb gerne med gulvgymnastik og redskabsgymnastik.

Jeg kan også huske, at vi var vilde med at spille fodbold eller andre boldspil - og kunne lave aftaler om boldspil i den ene ugentlige time - gerne lørdagstimen - for vi gik jo også i skole lørdag formiddag.

Efter timen var der selvfølgelig bad og det foregik ved at vi stillede op på en række og gik gennem brusere under lærerens myndige opsyn.

Atmosfæren var hyggelig og rar på trods af disciplinen.

Matematik var et dejligt fag, hvor færdighederne og ikke mindst de fire regningsarter var grundlæggende for undervisningen - timerne indledtes med hovedregning eller hjerne-gymnastik, som én af lærerne kaldte det. Derefter husker jeg, at vi regnede i kladdehæfter, og vi elskede „slave-regning“, hvor der var helt stille i klassen, og jeg husker, at læreren lavede et regnskab på tavlen for vindue-, midter- og dørrækken, hvor man fik en streg, hvis nogen i rækken snakkede.

I frikvartererne legede vi fangeleg, tik, hoppede i mand og elastik osv.

Jeg husker også frikvartererne som „farlige“, idet de „store“ ofte gik på rov og gav buksevand på vandkarret som stod midt i skolegården.

Når der var problemer i gården og gårdvagten blev indblandet, vankede der en lussing til de implicerede, som var stillet op på række.

Det værste var, når gårdvagten skred ind og tog fat i de små nakkehår og tog eller løftede „slagsbrødrene“ med ind i omklædningsrummet. Der blev talt med store ord og hårde håndflader.

Idrætsdagene, udflugterne, Bornholmer-turen og lejrskolen i 8. klasse står også tydeligt i erindringen og hører til de minder, man tænker tilbage på med glæde.

Der har selvfølgelig også været oplevelser fra skoletiden, der idag står som „negative“:

- * Ubehagelig lærer
- * Lærere der slog
- * Spanskrør
- * Kammerater der drillede
- * Vikarer

1975-1985 - var tiåret hvor:

- 8. - 10. klasses elever kan nu vælge udvidet - eller grundkursus i følgende fag: engelsk, tysk, matematik og fysik
- Radioudsendelser sendes i stereo, og til at optage udsendelser fra fjernsyn findes nu VIDEO.

Mit største trauma fra skoletiden stammer fra en lærer, som vi havde til dansk.

Han var helt sikkert en fagligt dygtig lærer, men han yndede at have nogle synde-bukke i klassen, som han på en meget upædagogisk måde nedgjorde og lavede grin med overfor klassen.

Jeg husker et yndet eksempel, hvor han tog en af klassekammeraterne op til tavlen og lavede en lang kridtstreg på langs af tavlen og fortalte klassen, at det illustrerede, hvad de lærte på en dansk time og bagefter tegnede han en streg på et par cm. Det var dét, kammeraten havde lært - stor jubel i klassen.

Jeg husker specielt en lærer, vi havde i de små klasser. Han gjorde af og til det, at når han kom ind i klassen, gik han lige rundt og gav nogle stykker en på kassen, så de ikke skulle blive uartige i timen - hvilket vi fandt urimeligt, men turde ikke gøre „oprør“!

Jeg husker også, at vi en overgang havde skiftende dansk-lærere - hvilket jeg idag godt kan forstå med den opførsel, vi leverede overfor nye vikarer og nye lærere - som jo skulle „prøves af“.

Jeg husker en lærerinde vi havde til dansk ofte blev drillet, og som vi drev så langt ud, at hun brød grædende sammen og løb ned på lærerværelset. Først da døren smækkede, gik det op for os, hvad vi var igang med, og der blev temme-

lig stille og man fornemmede rådvildheden:

Hvad vil der nu ske?

For klassen?

For læreren?

I overbygningen eller realafdelingen, som det hed dengang, var jeg heldig at få nogle dygtige lærere, hvis indsats jeg idag taknemmelig for: Arne Hansen, Lena og Bent Møller Pedersen, Leo Jacobsen.

Nogle grundpiller i undervisningen som jeg husker den:

Faglighed - frihed under ansvar - åbenhed - tillid - social adfærd.

Konklusion:

Min skoletid i 60'erne var præget af god solid undervisning under trygge rammer - hvilket skolen står sig godt ved at holde fast i - og iøvrigt udvikle sig i takt med samfundets udvikling.

Venlig hilsen
Bengt Nordquist

Gammel og ny teknik

"Rigtig" lejrskole

Året er 1969. Over 60 elever fra 8. klasse og 1. real står på række uden for et gammelt træhus med et flot tårn. „Stille og roligt“ vandrer de ind for at finde sig en seng i en af de sovesale, hvor der er plads til ca. 50. Så vi stuver os lidt sammen. Nogle må sove på ekstra madrasser - og andre i afsidesliggende værelser.

Lejrskolen er „Børnenes Vel“ ved Grønninghoved Strand neden for Skamlingsbanken.

En pragtfuld lejrskole. Beliggende midt i historiske, geografiske og biologiske emner. 20 meter til lillebælt. 10 meter til købmand. Stor fodboldbane og kun koldt vand i bruserne. Spisesalen består af langborde og bænke.

Frem til 1978 var dette K.C.'s faste lejrskole, og mange elever har haft en dejlig uge i disse omgivelser. (Der kom dog siden hen varmt vand i hannerne).

Her var muligheden for at lave „rigtig“ lejrskole = udflytning af undervisningen fra K.C. til en egn i Danmark.

Eleverne blev opdelt i arbejdsgrupper. Hver morgen blev der udleveret spritdupliserede opgaver og redskaber. Efter forklaring af opgaverne var det så afsted ud i naturen.

Formiddagen gik med undersøgelse og indsamling „i marken“. Lærerne vandrede rundt til grupperne for at hjælpe.

Efter frokost var der hjemmearbejde med brug af det medbragte bibliotek.

Om aftenen skulle grupperne på skift stå for underholdningen. Lærerne sørgede for sange og lege. Den første aften var der indlagt et orienteringsløb i området, for at eleverne kunne lære det at kende, og hvis det gik rigtig godt, var der nat-orienteringsløb eller vækning hen på natten, hvor man så skulle ud for at finde og uskadeliggøre en modstander og tage armbind, som gav points. Et par gange resulterede det i, at også lærerne blev overfaldet og måtte ned i skovbunden.

Badning fra stranden blev tilbudt morgen og aften. Inden man gik i vandet, placerede hver elev en sko på stranden. 3 lærere holdt opsyn, og hvis alle sko var fjernet efter badet - ja, så var alle altså kommet på land.

Turen til „Børnenes Vel“ foregik med tog fra Kolding til Kolding. Efter en rundtur på Koldinghus fortsattes med bus til lejren.

I flere år havde vi så god en kontakt til en rundviser på Koldinghus, at han viste os Gestapo-cellen, hvor der under 2. verdenskrig var indsat tilfangetagne modstandsfolk.

Et par gange blev eleverne lukket ind i cellen, døren låst og lyset slukket!

Så var det lige pludselig til at forstå, hvordan de indsatte havde haft det. Slet ikke rart!

P.S. At Shubidua har været på toppen i mange år vidner lejrskolens mest spillede melodier om. I denne periode var det bl.a. „En hund har 4 poter...“

Når lærerne havde vækket eleverne med kønsang, blev båndet sat på, og det var samme melodier, man faldt i søvn til.

„Børnenes Vel“ - Grønninghoved Strand

Før "Jerntæppet" faldt

Fra 1976 til 1985 - 10 år i træk - var 3. real og 10. klasse på lejrskole på „Internationales Haus Sonnenberg“, der ligger ved St. Andreasberg i Harzen.

Lejrskolen i udlandet blev arrangeret på opfordring af eleverne. Det var tysklæreren Leo Jacobsen, som planlagde turene.

I 10 dage boede K.C.'s elever på værelser sammen med jævnaldrende elever fra andre europæiske lande, fortrinsvis tyske.

Stævnet havde et hovedtema, som regel: **Hvordan overvinder man fordomme.**

Hver formiddag og aften var der undervisning, mens eftermiddagen blev brugt til at boltre sig i sneen, enten med kælk eller på ski.

Der blev også tid til sightseeing, køre i svævebane, skøjte og gå i svømmebad, besøge zonegrænsen osv.

Der blev skabt mange internationale forbindelser, og mange fordomme blev nedbrudt efter 10 uforglemmelige dage, hvor tiden ikke blev spildt på at sove.

Lokaleændringer

Når gamle elever kommer på skolen, er de ofte i tvivl om det er K.C., de er kommet til.

Der er nemlig i årenes løb sket mange lokalemæssige rokeringer, og dér, hvor de tror, der er noget bestemt, er der i dag noget helt andet. Her vil vi forsøge at lave en „vejviser“.

Nuværende lokale:

SFO's (skolefritidsordningen)

køkken og køkken Lærerindelejlighed

SFO's øvrige lokaler Skolekøkken/barnepleje

..... Bibliotek + undervisning

..... Ungdomslokale + håndgerning + undervisning

Fyrkælder Undervisning for 8. klasse

PPR (pædagogisk/psykologisk rådgivning) Pedellejlighed,

senere undervisning for 8.-9. kl. og specialundervisning

Depot ved indskoling og toiletter Inspektørkontor

Handicaptollet Viceinspektør + sekretær

Lokale 18 Undervisning + maskinskrivning

Indgangsparti ved hoveddør Omklædningsrum

Lille Kridthus Biologi + undervisning, senere maskinskrivning og EDB

Store Kridthus Håndarbejde + undervisning

Specialundervisning Lægelokale, senere lokale for 10. kl. Derefter hjemsted for hjemmehjælpere. Senest Lille Kridthus.

Lokale 7 Sløjdelokale

Lokale 8 Formningslokale

Lokale 9 Lærerværelse

Lærerværelse og birum Klasselokaler for overbygningen

Gangen ved AV-rummet Bogdepot

Blev tidligere benyttet til:

Lærerindelejlighed

Skolekøkken/barnepleje

Bibliotek + undervisning

Ungdomslokale + håndgerning + undervisning

Undervisning for 8. klasse

Pedellejlighed,

senere undervisning for 8.-9. kl. og specialundervisning

Inspektørkontor

Viceinspektør + sekretær

Undervisning + maskinskrivning

Omkledeklædningsrum

Biologi + undervisning, senere maskinskrivning og EDB

Håndarbejde + undervisning

Lægelokale, senere lokale for 10. kl. Derefter hjemsted for hjemmehjælpere. Senest Lille Kridthus.

Sløjdelokale

Formningslokale

Lærerværelse

Klasselokaler for overbygningen

Bogdepot

KC's familiealbum

Forklædt som voksen

Strenge tider

Lærersamarbejde
(parløb)

Nye sy-stemer på
"kontoret"

En sav-fører

- når lærere er "elever"

Noget om traditioner og "ånd"

På K.C. har vi altid forsøgt at skabe - og vedligeholde - nogle gode traditioner.

Skolefesten og Bornholmerturen er nok de traditioner, der har holdt sig længst.

Skolefesten blev i „gamle dage“ afholdt på Drasbeks Hotel. Det var normalt 3. og 7. årgang, som opførte et skuespil og lavede kulisser dertil.

Festen fandt sted en fredag eller lørdag aften. Billetprisen var i 1960 1 kr. Så steg den til det dobbelte i slutningen af 60'erne og er nu på den formidable sum af 20 kr. for den dyreste.

Efter skuespillet stillede alle elever op til fælles indmarch - en lang række festklædte elever ned ad trappen, og af og til helt ud på gaden.

Under det efterfølgende bal havde forældrene mulighed for at søge ned i restauranten.

I begyndelsen af 70'erne blev skolefesten flyttet op på skolen og delt over 2 dage. Man mente, at en „skole“-fest skulle holdes på skolen, og det var desuden lettere at finde underholdning til både store og små elever, når man delte festen i flere afdelinger.

Diskoteker var ikke opfundet, så den musiske underholdning var lagt i hænderne på 4-5 mands orkestre.

I begyndelsen af 1970'erne var skolefesten for de ældste elever tæt på at blive standset.

Det var i disse år ikke moderne at more sig. Ét år var det rigtig galt: Da musikerne spillede op til dans, satte de ældste elever sig i en rundkreds på aula-gulvet for at hygge-snakke. Festdragten var for en dels vedkommende cowboy-bukser, skisokker, træsko og evt. en fåreskindspels. Jo, da var ungdomsoprøret vist nok kommet til K.C.

Efter trusler om at stoppe musikken og lukke festen kom der efterhånden lidt gang i eleverne.

Skolefestpåkledningen har afspejlet den til en-

28

hver tid herskende mode. Hver tid sin festdragt: hvid skjorte og slips, strutskorter, rullekravebluser, ruskindsjakker, flipper-tøj, militærjakker med anti-atom-mærket på ryggen, cowboybukser og læderjakker, velour-bluser og -kjoler, lange nederdele, jakke og slips, hip-hop-tøj osv.

Nogle år havde vi problemer med „grønne flasker“, som var parkeret i buskene omkring skolen. Det var jo rart at have læskedrikke med, hvis man blev varm og svedig.

Men det blev stoppet, da eleverne fik besked på, at de kun kunne komme ind igen, hvis de havde mor eller far i hånden. Et par elever forsøgte sig alligevel, og det var meget koldt at stå på p-pladsen i skjorteærmer i et par timer.

Mange skoler holder ikke fest for de ældste elever, men på K.C. har vi heldigvis kunnet bevare den.

I 1989 forsøgte vi at genoptage den fælles ind-

march og „pligt-dansen“, som er indøvet før festen.

Det blev en succes, og er nu en fast tradition. Ligeledes har mange elever fulgt lærernes opfordring til at klæde sig „pænt“ på. Nogle år har pigerne været i lange kjoler og drengene iført slips.

Da skolefesten skal være en fest for både elever og forældre, indførtes for år siden „restaurant“ med musik i den ene gymnastiksal. Her er dansegulvet normalt fyldt med feststemte forældre og enkelte ældre elever, som vover sig ud i en vals eller jive.

Kun et par gange har der været optræk til lidt ballade. Hvis lærerne nægtede udefra kommende, lettere berusede fyre adgang, blev der nogen opvildelse. Et år måtte inspektør og vicer, efter at have lukket og slukket, således snige sig ud af en bagdør og tage en omvej hjem, da der stod 5-6 meget vrede, unge mænd uden for hoveddøren.

En anden af K.C.'s traditioner er **sidste almindelige skoledag** for afgangseleverne. I skolens første år var eleverne tidligt oppe for at afhente lærerne på deres bopæl. Forskellige former for transportmidler blev benyttet til at bringe lærerne til Drasbeks Hotel til morgenkaffe.

Denne skik er man (heldigvis) gået bort fra. For det første er der ca. 40 lærere, og samtidig bor de fleste uden for skoledistriktet.

I dag mødes man normalt på skolen kl. 7 til fælles morgenmad - eleverne festligt udklædt og i et humør, man sjældent ser dem i på denne tid af dagen.

Efter elevernes underholdning og gøren grin med skolen og lærerne er der normal skolegang.

Om aftenen er der spisning og fest for eleverne i ét af omegnens forsamlingshuse. Ofte er lærerne inviteret med til spisningen, men de fortrækker normalt inden diskoteket går i gang.

I de seneste år har lærerne gennem en snak med eleverne forsøgt at få gjort spisningen til en rigtig fest med sange, taler og bordkort, så det er blevet meget festligt med pyntede borde og deltagere i festpåkledning.

I „gamle dage“ mødtes elever og lærere i biblio-

teket (nu SFO), hvor der var dækket op til frokost. Det var i sodavands-tiden.

Et år undrede lærerne sig såre over, at nogle af eleverne blev så kåde. Man drak jo kun cola og sodavand! Men når cola'en spædes op med rom fra en flaske, som er skjult under bordet, ja, så løsnes tungebåndet. Et par af eleverne blev lagt tidligt i seng det år.

Senere blev elev-frokosten henlagt til et forsamlingshus og fandt sted om eftermiddagen.

Dimissionsfesten, som afslutter elevernes „skoleliv“, er også én af K.C.'s store begivenheder.

Formen har ændret sig gennem årene. Hvor der tidligere udelukkende var taler, kaffe, brød og udlevering af eksamensbeviser og flidspræmier, er der i de senere år gjort mere for at indlægge forskellige former for underholdning.

Klasselærerne holder tale eller har digtet en sang om eleverne. Nogle gange er der blevet uddelt små gaver til eleverne: her har lærerne mulighed for på en morsom måde at sige lidt om og til den enkelte elev. Sangkor og musikhold giver et par numre og alle forsøger at gøre denne sidste K.C.-aften til et godt og hyggeligt minde.

For skolens lærerkollegium er det også af stor betydning at have nogle traditioner, så derfor har man forsøgt at holde de gamle traditioner i hævd og samtidig skabt nye, i håbet om at sådanne kan være med til at give den rette „korpssånd“.

I skolens tidligste år havde man en **julefrokost**, som samtidig var 9. klasses „svendeprøve“ udi husgerningens kunst.

Med Nete Larsen som lærer skulle husgerningsholdet fremstille en rigtig dansk julefrokost helt fra bunden.

Frokosten blev indtaget i biblioteket, som lå side om side med skolekøkkenet. (Begge lokaler er nu overtaget af SFO). Til kaffen var der fremstillet et brunkage-hus, som blev afsat gennem et amerikansk lotteri, for at skaffe lidt ekstra midler til frokosten. I dagens anledning havde skoleinspektøren fremtryllet cigaretter og cigarer.

Julefrokost-traditionen er videreført gennem alle

årene. Dog købes maden i dag udefra - og der udleveres ikke „røgelse“.

Ud over denne fest havde man i mange år tradition for at holde en **sommerafslutning**. Med bus tog lærere og ægtefæller til en af Djurslands kroer for at afslutte et godt skoleår med spisning og dans. Til ovennævnte to fester deltog normalt alle lærere.

I løbet af året kunne der så forekomme fester, hvor kun en del af personalet deltog.

Den morsomste af disse fester blev afholdt i slutningen af 60'erne.

Efter skolefest på Drasbeks Hotel var lærere og ægtefæller kl. 24 inviteret ned til Halvgård, der på det tidspunkt boede i den gamle skole. Selv om alle var godt trætte, blev det en meget munter fest. Efter en velkomstdrink af hjemmelavet vin gik man til bords i klasselokalet, hvor der var dækket op ved lave borde, og alle sad på små skamler. Blandt ældre kolleger går der stadig rygter om, hvilken virkning Halvgårds vin havde på en flok trætte lærere. Sådant er det fortsat gennem årene.

Sommerafslutningen har i dag ændret form. I 80'erne var det ikke moderne at klæde sig pænt

på og tage på kro, så man hyggede sig f.eks. med en tur om Vallum Sø og nød den medbragte madkurv.

Siden har skiftende festudvalg sørget for nogle lige så forskellige afslutninger: bowling, sejlture, kano-tur osv. - dog altid afsluttende med noget spise-lygt.

Ved forskellige arrangementer har man forsøgt at styrke sammenholdet blandt de ansatte. Hvert år afholdes pædagogiske week-end's og dage, hvor der ud over foredrag og kurser også er plads til det selskabelige.

Lærerne har været i erhvervspraktik, ligesom eleverne i 9.-10. klasse, dog kun en enkelt dag. De har været sendt med skolebusserne rundt til skoledistriktets mindre bysamfund for at se, hvordan vore elever bor. (Og det giver jo sammenhold og noget at more sig over, når man står i Stabrand og opdager, at der ikke kører bus efter skoletid. Så må man enten gå til Kolind, eller tænke kreativt).

Lærerne har også forsøgt sig i de forskellige valgfag - på samme måde som eleverne.

De kan selv i Kolind

De kan selv i Kolind "skoleelever troppede op hos sogneraadet og fik egen klub"

Sådan lød overskriften i een af de lokale aviser i 1968.

Det er næstformanden i skolebestyrelsen, Hardy Vinter der fortæller hvordan byens ungdomsklub „RELAX“ blev etableret.

1968 - år 1 - efter ungdomsoprøret

Det var i ungdomsoprørsåret 1968, hvor lærerne på skolen var i habit, skjorte og slips og lærerinder bar plisseret nederdel og ærbart, stramt opsat hår. Det var en selvfølge at lærerne kun var kendt ved efternavn. De ældste elever lignede absolut ikke lærerne hverken i adfærd, påklædning eller musiksmag, Trompet bukser, langt hår, flower powertøj, Rolling Stones, Doors og Beatles - det var sagen. Autoritetstroen stod for fald. Det bestående skulle ændres.

Eleverne stod klassevis på række i 2 geledder i skolegården og gik først ind når gårdvagten gav tegn. Fælles morgensang i aulaen med klasserne opmarcheret i rækker. De små forrest. Lærerne som kødrand. Kolinds svar på Robin Gibb, skoleinspektør Dybdal sang fra talerstolen. Det med sammenligningen til BEE GEES refererer til Dybdals smukke; men bævende morgensangstemme.

Der måtte ikke cykles på skolens grund, gårdvagten påså, at alle stod af cyklen ved hovedindgangen på Bugtrupvej og trak hen til cykelskurene. Græsset og bedene måtte ikke betrædes, hvilket også var umuligt, for der gik pedel Mad-

sen konstant med en rive. Jo, skolen var sandelig flot, ren og velholdt; men den var altså også 27 år nyere.

Vi ældste elever havde hørt om HIT HOUSE i København og BOOM i Århus; men der var ingen diskoteker eller beat-spillesteder på Djursland og heller ingen ungdomsklubber i nærheden. Vi måtte selv tage initiativet, hvis der skulle etableres noget nyt for de unge i kommunen.

Mødet med sogneraadet.

Kolind/Nødager Sogneråd holdt sine møder i skolens bibliotek, de nuværende SFO lokaler. Der troppede vi - John Hansen, Anne Lise Pedersen, Vibeke Hellgren, Ole Moesgård og mig - op. Sogneraadet sad alvorfulde; men imødekomende omkring bordet - Jeg husker bl.a. L. Simonsen, K.V. Knudsen og vores lærer Børge Halvgård. Tre personer der dengang og siden betød meget for byen og kommunen. Som typer savner man flere af sådanne ildsjæle/entreprenører i nutidens kommunalpolitik.

Vi fremførte vores argumenter, de lyttede og spurgte interesseret og lovede en hurtig beslutning.

Når jeg tænker tilbage på mødet var der tale om nærdemokrati i højeste grad. Her var ikke tale om spørgetid og formelle procedurer. Der var ikke udarbejdet eet eneste papir om sagen. Og beslutningen kom samme dag. Total økonomisk og indholdsmæssig decentralisering.

Der kunne dagens kommunale beslutningsproces tage ved lære af fortiden. Kommunen betalte ca. 4.500 kr. 1968 kroner svarende til 20.-22.000 kr. idag. Der fulgte ingen regler med. Intet tilsyn. Ingen pædagoger. Ingen indblanding. Sognerådet udviste en helt utrolig tillid til vores projekt og idé. De var faktisk ret moderne disse alvorsmænd.

Umiddelbart efter mødet fik vi besked om, at vi kunne få et lokale i den GL. Skole i Gammel Kolind. Kommunen ville betale alle materialerne til renoveringen af lokalerne; men arbejdet måtte vi selv spendere efterårsferien på at få udført.

Relax

Klubben blev straks etableret. Jeg blev formand, John kasserer og bestyrelsen bestod derudover af Annelise, Ole og Vibeke.

ungdom et fast tilholdssted, hvor vi kunne hygge os med musik og dans, diskutere vores problemer og aktuelle emner.

Tilstrømningen var stor og der var brugerbetaling, så kommunen blev ikke siden opstarten spurgt om tilskud eller assistance iøvrigt.

Fordi vi syntes det var sjovt og fordi det gav indtægter til klubbens virksomhed etablerede vi også

Club „RELAX“ presents
Danmarks populæreste og travleste beat-gruppe

WALKERS

Gruppens nye single kan høres i Club „Relax“ hver fredag.
Walkers har Skandinaviens største fan-club.
Indmeldelse kan ske i Club „Relax“.

paa Hotel Kolind lørdag den 19. december
Medlemskort hos bestyrelsen.

Mange unge fra by og omegn var involveret i etableringen af klubben. Lokalerne i den tidligere skolestue blev indrettet i tidens stil. Lave sofaer, dunkel belysning, barlokale og den gamle skoletavle blev skåret ud og Lars Bøjstrup erstattede tavlen med et psykedelismaleri, hvori de manende ord „Make love not war“ var indarbejdet. Kommunen betalte et super musikanlæg, der sikrede at naboerne og resten af byen for den sags skyld ikke var i tvivl om klubbens eksistens.

Klubben samlede 350 medlemmer over hele Djursland. Både til den faste fredag med diskotek og til de faste månedskoncerter på hotellerne i Kolind.

Klubbens formål var at skaffe byens og omegnens

diskotek for mellemklasserne en fast eftermiddag om ugen. Også denne aktivitet var populær. De „små“ syntes det var spændende at få adgang til klubben. De dansede på livet løs.

Naboerne

I den gamle skole var naboen til den ene side folkebiblioteket med Anne Lise Wittorff og til den anden side overlærer Børge Halvgård, der boede i den gamle hovedbygning.

Med Anne Lise havde vi et meget fint samarbejde. På et tidspunkt etablerede hun eventyrtime i klubbens lokaler. En fast eftermiddag om ugen kunne forældre aflevere børnene til eventyrtime hos Anne Lise. Hun læste højt for børnene og spil-

1985-1995 -var tiåret hvor:

- Fodboldfeberen raser, med landsholdets deltagelse ved VM i Mexico.
- Berlinmuren falder, og grænserne til østlandene bliver åbnet.
- Diskotek „Starbow“ bliver det foretrukne dansested.

1985-1995 -var tiåret hvor:

- 10. klasse er forsøgt som „udskolingsklasse“. De nye rejsemål er Italien og Ungarn. Der etableres udveksling med elever fra Polen.
- „Danmarks Jernhårde Ladies“ - vinder EM. i håndbold.

lede børneplader på vores musikanlæg medens forældrene i ro og mag kunne besøge biblioteket på den anden side af gangen. Når eventyrtilven var slut var det børnenes tur til at låne bøger. Biblioteket havde rekordudlån både af voksen- og børnebøger på disse dage.

På den anden side af gangen boede vores kraftfulde matematiklærer, politiker og meget andet Børge Halvgård. Han havde selv været med til at beslutte åbningen af klubben selv om vi blev naboeer.

Dem der kender ham ved, at han var sprængfyldt med ideer og virkelyst. En magtfuld og myndig herre. Er det måske ham der tænkes på, når forskellige foredragsholdere rejser rundt med indlæg om, at børnene idag savner det mandlige element i børnehaverne og skolerne?

Nå; han kunne blive enormt vred. Stort set efter hver diskoteksaften måtte jeg - sammen med et par andre - gå turen med ham rundt på gårdspladsen. Han udpegede så de „næsten“ imaginære øl- og sprutflasker og erindrede os om, at dette svineri ikke måtte forefindes. Ligesom flere pars obscøne, intime omklamringer ude i området og i biler skulle forbydes! Vi bedyrede vores gode hensigter og stillede iøvrigt uopholdeligt flabede spørgsmål på de rigtige tidspunkter. Det endte altid med, at Halvgård skraldgrinede så maven hoppede. Folk der kender ham ved hvordan det lyder og ser ud. Under al hans virkelyst, hans politiske aktiviteter og som lærer lurede der altid ironi og en fandenivoldsk humoristisk sans. Han er ikke kedelig! Noget der iøvrigt blev givet mange beviser på ved en Østgigstur nogle år senere. Men det er en helt anden historie.

De bedste rock bands

Klubbens store tiltrækningskraft på unge fra hele Djursland var udover fredagsdiskotekerne baseret på lørdagsballerne på Hotel Kolind og Drasbæks Hotel.

Jeg overdriver ikke, når jeg har en fornemmelse af, at Kolinds borgerskab var noget afmålte over

for aktiviteterne; men mere liberale og fremsynede forældre så givetvis en fordel i, at „hornene blev rendt af“ lokalt. Der var virkelig gang i den. Koncerterne kunne „nydes“ over hele byen.

Alle de førende orkestre blev præsenteret. Af dem der stadig huskes kan nævnes: Gnags, Walkers, Daisy med forsangeren Lars Muhl; McCinleys med Ivan Pedersen, Every Mothers Son, Black Soul's og Innkeepers, Freed, Leeds/Nippy og mange flere. Der var Go Go danserinderne Laila, Sussi og Kramse, Blues gruppen Fiddlers og folkesangeren Ole Thestrup.

Genbrug?

Hvad kan vi bruge disse gamle erfaringer til i dagens skole og i den kommunale politik?

Selv om historien tager sit udgangspunkt for 27 år siden gælder det stadig, at brugerne bedst selv ved hvordan indholdet i kommunale tilbud skal sammensættes. Brugere skal selv tage initiativet til, at få sat dagsordenen for deres eget område.

Den form for tillid det gamle sogneråd gav eleverne i 1968 bør kunne genbruges i 1995 og fremover.

Brugere skal stille kravene og politikerne skal turde at give slip - have tillid.

Så kan vi få meget bedre tilbud for de samme penge.

Og når vi nu er ved genbrug. Dybdal citerede på sidste skoledag i 1970 seminarirektor Holger Påske:

„Ofte har vi vurderet vores skoler efter mængden af de kundskaber, eleverne forlader den med. Cid fremtidens skoler må blive vurderet efter kvaliteten af de mennesker, der har gennemgået den“.

Et stadig holdbart synspunkt!

Tillykke med de 40 år!

1985-1995 -var tiåret hvor:

- Fra USA kommer RAP-music og HIP-HOP
- Prins Frederik bliver frømand - og Joachim bliver gift.
- Kolind Centralskole „fylder“ 40 - men stadig med „gang i“ - og slet ikke træt!

En beretning fra min tid i børnehaveklassen

I 1973 havde kommunalbestyrelsen i Midtdjurs Kommune besluttet, at der skulle oprettes børnehaveklasse ved alle skolerne. På Bauneskolen startede de først, og ud fra deres liste med inventar, legetøj og øvrigt udstyr blev der købt ind til Kolind.

Jeg blev ansat 1. november og startede samtidig med børnene. Desværre var intet af det bestilte ankommet, så vi måtte klare os med nogle aflagte høje borde; de passede fint, for vi havde ingen stole. Men vi havde da farver og papir.

Vi havde børnehaveklasse på Havrebakken 2, hvor både Agnete og Victor Larsen og Tove og Arne Hansen havde boet. Vi kunne i begyndelsen kun være i stueetagen, da kælderens var indrettet som egnarkiv, som Musse Laursen stod for. Da det var trangt med pladsen, fik vi senere hele kælderetagen med både garderobe og tumlerum.

Der blev ikke ofret meget på indretningen. En enkelt væg var blevet fjernet, men ellers var lærerboligens køkken, soveværelse og toilet helt genkendelige.

Som børnehaveklasseleder levede jeg en isoleret tilværelse, og børnene var faktisk også ret isoleret fra den øvrige skole. Vi havde gymnastik på skolen, men ellers ikke mange andre ærinder. Jeg havde 2 klasser med 1/2 time imellem. Med lidt held kunne jeg nå en kort pause med de øvrige lærere, men ofte var det sådan, at første hold ikke var kommet afsted, før næste var parat.

Børnene måtte ikke krydse sportspladsen, for på den tid var den kun beregnet til fodbold. Værst var det, da der blev sat et højt hegn omkring hele sportspladsen. Det lykkedes dog at få et lille stykke af hegnet fjernet og få lov til at gå over sportspladsen, så vi ikke skulle på gaden for at komme på skolen.

Børnene var iøvrigt bange for de store elever; de var frygtelig farlige. Engang kom en af de små fa-

rende ind i klassen, mens hun råbte, at der var spøgelse på vej. Det var Luciaoptøget, der skulle ned og synge for de små.

Forbindelsen til skolen gik gennem samtaleanlægget (hvis der altså var nogen på kontoret). Engang lød det over højttaleren, at skolen var blevet invaderet af Molukker, som havde taget nogle elever som gidsler. Der blev også sagt, at efter denne meddelelse ville al forbindelse til omverdenen være afbrudt. Hvad gjorde jeg?

Der stod jeg alene med ansvaret for 18 børn og anede ikke, hvad der foregik. Jeg lod børnene være alene og løb ind til naboen, viceinspektør Munk-Hansen. Hans kone havde intet hørt til den mærkelige hændelse, men hun ville da gerne undersøge sagen. Det viste sig at være en joke, som man havde glemt at fortælle mig om. Sikken chock jeg fik - på den tid var der nemlig en løsrivelsesgruppe i Holland, der havde taget flere skoleklasser som gidsler.

Nå, men heldigvis blev pedelboligen ledig efter Arne Nielsen og fru, så vi kunne komme lidt tættere på den rigtige skole. Vi fik dog stadig vores egen legeplads, da det nok ville være for overvældende at være sammen med alle de andre børn. Der var også en del skepsis overfor, om det nu kunne lade sig gøre at have de små ude at lege, når de andre havde time. Man var ikke vant til larm i skoletiden. Det viste sig dog at gå uden mærket, og efterhånden er børnehaveklassen blevet en mere og mere integreret del af skolen.

Ester Larris

[illegible]

Historiske "klip"

De første skoler oprettedes i 1739, da godsejerne skulle oprette skoler i deres område. De nøjedes ofte med at lade tidligere tjenere eller gamle soldater være lærere.

Før man flyttede ind i skolen på Bugtrupvej, var der skole i Gl. Kolind.

Her havde man 2 lokaler. 1., 2. og 3. klasse var sammen, og 4. og 5. klasse var sammen.

Der var på et tidspunkt 80 elever og 3 lærere. Man sad ved 2-mands-borde og fik varmen fra en kakkelovn, som man skulle tænde op i tidligt om morgenen.

Om sommeren var man i en del af timerne ude at arbejde på lærerens mark.

Man gik i skole i 3 timer. Både små og store elever havde dansk, regning, religion, skrivning, sang, geografi og historie. Der var en vægtavle, nogle kort og billeder. I et hjørne var et skab med fysikapparater. Man havde en udflygt, som varede 4 dage.

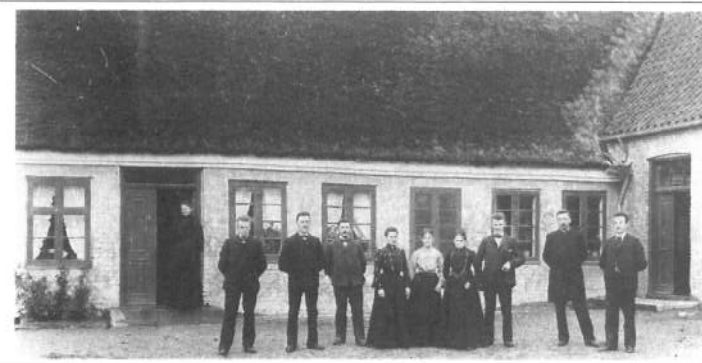
Undervisningspligten var 7 år. Eventuel realeksamen kunne man få i Ryomgård, hvor man selv måtte betale for skolegang og bøger.

Ved indvielsen i 1955 fik skolen et klaver, skænket af Håndværker- og Borgerforeningen og håndværkerne, som stod for byggeriet. Klaveret købtes hos hr. Dybe i Randers, og samme Dybe har holdt lige så længe som klaveret. Han har trofast hvert år stemt klaveret.

Efter skoleloven i 1814 oprettedes skoler i Kolind, Ebdrup og Skarresø.

Læreren skulle som løn have avlen fra 6 tdr. land jord, der hørte til skolen. Desuden skulle han have 6 tdr. rug, 10 tdr. byg og penge for 10 tdr. byg. For kirkesang fik han 10 rd.

- I Ebdrup søger lærer Holm i 1843 om at få bygget „et locum“ og samtidig få repareret bolværket omkring brønden.
 - I 1846 søger han også om at få lagt bræddegulv i skolen.
 - I 1855 erstattes skolerne i Ebdrup og Skarresø af en skole i Astrup. Denne nedlægges i 1871, og der bygges skoler i Ebdrup og Mesballe.
 - I 1855 ønskede man også i Kolind at bygge ny skole, da den gamle var „gammel og brøstfældig“.
- Kultusministeriet gav tilladelse og i amtet lånte man 1900 rigsdaler, som den stedlige folketingsmand, Jens Andersen Degn, Kolind, kvitterede for.
- Teglbrænder Peter Jensen, Tøstrup, leverede stene. Til taget blev der indkøbt 570 lispund langhalm.
- Under byggeriet skulle undervisningen foregå i et lokale, afgivet af gdr. Svend Jensen, Kolind.

Kolind Skole
1906-1907
i Gl. Kolind

Kolind Centralskole 40 år!! - og hvad så?

Fyrrer, fed og færdig er et meget populært udtryk, særligt om lidt kedelige, halvdovne danskere, som ikke oplever eller bevæger sig så meget.

Kolind Skole er unægtelig fyrrer år, men fed er den i hvert fald ikke og færdig - langt fra.

Skolen har gennemlevet en meget traditionel udvikling fra en lille landsbyskole til i dag en meget aktiv og initiativrig skole, hvor selv fine byskoler i Århus blegner.

Denne udvikling er ikke gået helt smertefrit for sig, og også i dag har vi brave kampe med vore politikere om, hvordan vi fortsat bevarer en dynamisk og attraktiv skole.

Vi har været heldige at kunne tiltrække dygtige lærerkræfter. Engang imellem kan man undre sig over, at der selv på et seminarium i Århus kan blive reklameret for Kolind Centralskole, og at nogle vælger vores skole frem for måske rigere byskoler.

Men hvad skyldes denne popularitet så? I den tid jeg har haft med skolen at gøre, ca. 10 år, har det været meget kendetegnende for alle parter, både de ansatte og nævn/bestyrelse, at vi alle har taget vore alvorlige, vi har vidst, at vi var her som lærer/pædagoger og forældre. Vi var og er ikke administratorer, men partnere, som ved hjælp af mulighederne i skolen skulle sikre vore børn en forsvarlig og fremadrettet undervisning.

Som det sidste skud på stammen har den nye folkeskolelov givet os alle forfærdelig mange muligheder for at sætte det vigtigste i skolen i centrum, nemlig vore børn.

I denne lov har man for alvor synliggjort mange af de tiltag, som der gennem de sidste år er blevet gennemført i mange skoler, også i vores.

Undervisningsdifferentiering og elevsamtaler er begreber, som jeg nok mener vi til dels har praktiseret her i Kolind, men som skolebestyrelsen nu

legalt har fået mulighed for at udstikke principper for og aktivt gå i dialog med lærerne om. En sådan aktiv dialog og initiativrigdom er virkelig noget, som vil styrke vores skole i fremtiden, og vi har heldigvis et godt fundament af lærere/pædagoger, forældre og bestyrelsesmedlemmer, som formår at følge disse nye tiltag op.

Det er mit mål, at vi fremover får en skole, som gennem en god undervisningsdifferentiering vil kunne tilgodese alle grupper af børn. Vi må formå at skabe en undervisning for alle, som er inspirerende og udviklende. Dernæst må vi bl.a. gennem elevsamtaler følge de enkelte børn og have muligheder for at holde både lærerne og børnene fast i, at undervisning i folkeskolen er en alvorlig sag, og kræver at alle parter også eleverne tager skolen alvorlig og forpligter alle på, at de er ansvarlige for resultatet.

Hvis ikke vi forældre tager vores ansvar på os og er villige til at afse tid og kræfter, så kan vi ikke forvente, at vores børn får en god uddannelse.

Jeg håber med disse få ord at have skabt et billede af en fyrrerårig gammel dame, som godt nok trænger til nogle ansigtsløftninger og nogen make up, men som inderst inde har gnisten endnu til at modstå endnu fyrrer års kamp og udfordringer.

Jeg er meget glad for at være en del af denne skoles liv, og være med til at opleve hvilken stor udfordring det er at undervise børn.

Hjertelig tillykke, og kære Kolind Skole, pas nu godt på dine børn og lærere, de fås vist ikke bedre.

Erik Dahm
Skolebestyrelsesformand

Efterskrift

Har du nogen sinde prøvet at rode i en myretue med en pind? - Pludselig bliver alt levende.

Sådan har redaktionen af dette jubilæumsskrift haft det, da vi startede indsamlingen af materiale. Det ene trak det andet med sig, og vi har fået rigtig mange henvendelser med „løst og fast“ fra K.C.'s første 40 år. Derfor har vi med hård hånd måttet udvælge de foranstående artikler.

Det har været vanskeligt at begrænse sig, men vi har forsøgt med nogle „pluk“ at give et broget billede af 40 års skole i Kolind.

Redaktionen ønsker hermed at takke ALLE, som på en eller anden måde har udvist hjælpsomhed og interesse for vores projekt.

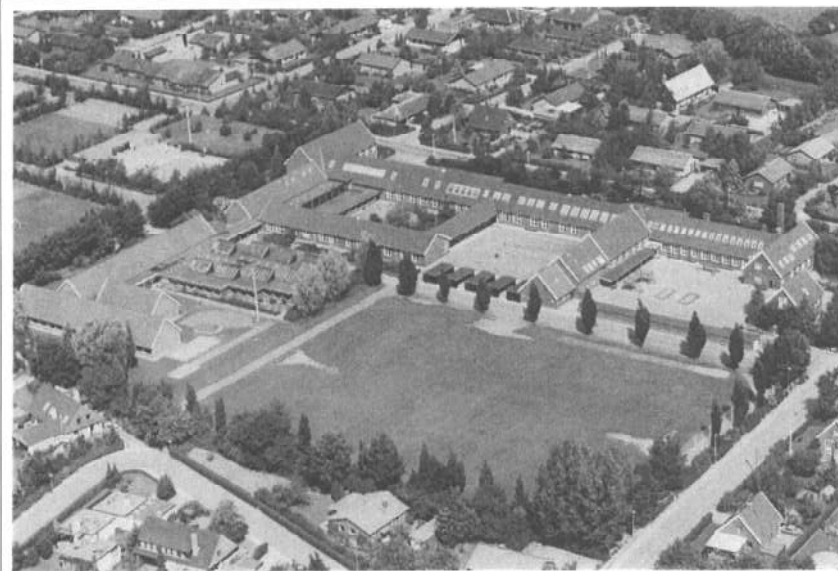
PS.

Materiale, som ikke har været benyttet, vil blive bragt i senere numre af Skolebladet.

Hvis nogle af læserne har fået lyst til at bidrage med yderligere oplysninger om skoleforhold i Kolind-området gennem tiden, modtager redaktionen meget gerne indlæg, fotos osv. til senere udgivelse.

Alt har interesse! Også mundtlige overleveringer som vi så vil skrive ned.

Tænk - hvis vi efterhånden kunne samle stof til en bog om „Skoler og skoleforhold i Kolind og nabo-sogne.“

Dagens jubilær

Sponsorer:

Vi ønsker hermed at rette en meget stor tak til vore sponsorer.
Uden deres støtte havde det ikke været muligt at få dette blad udgivet.

Den Danske Bank, Djurslands Bank, Unibank, Kolind Bog og Idé,
Nymann Autoparts, Sport 1, Superbrugsen, Kolind VVS, Tømrermester Peter Høegh,
NH Byggematerialer, Drasbeks Hotel, Freka Offset, Midtdjurs Radio og TV,
L. Simonsen's maskinforretning, Kolind Tømmerhandel, Møllers K-Marked, Jon's El.